

Kunsten at
evaluere
kunst
11

En sikker vinder
Nano-science er et af fokus-
områderne i de kommende års
forskning på Aarhus Universitet
5

CAMPUS
AARHUS UNIVERSITET

7
11.04.05

Lars Kruse/AU-foto

Campus i Oslo

Universitetet i Oslo er Norges største universitet med ca. 28.000 studerende og 6000 ansatte. Det var oprindeligt et dansk universitet oprettet med tilladelse af Frederik den 6. i 1813, men i dag er universitetet for længst gået sine egne veje. For eksempel er studentervelfærd indført ved lov efter pres fra Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) i 1939. Organisationen, der blev stiftet af studerende i 1937, sikrer i dag studerende i Oslo en favorabel

adgang til bl.a. boliger, læge, psykolog, fitnesscentre og andre sports-aktiviteter. Desuden driver SiO en boghandel, et karrierecenter, studentercaféer og 12 børnehaver. Når de studerende har betalt semester-afgift til SiO på 410 norske kroner, kan de frit benytte samtlige tilbud.

CAMPUS har besøgt Universitetet i Oslo og tegner et portræt.

Side 7-10

...og tag pengene med?

Rektor Niels Chr. Sidenius

Ingen kan være i tvivl om, at internationalt samarbejde er vigtigt. Ingen kan være i tvivl om, at danske universiteters samarbejde med udenlandske universiteter er vigtigt. Og ingen kan være i tvivl om, at dygtige studerendes mobilitet er et væsentligt træk ved det internationale universitetssamarbejde. Hvordan kan det fremmes?

Aftaler mellem fagligt stærke universiteter er den mest direkte og væsentligste måde, vi kan give de studerende valgmuligheder og international kvalitet på. De eksisterende muligheder vil i fremtiden blive udbygget med blandt andet joint degrees. Aarhus Universitetet skal stå stærkt på dette felt.

Der er en betydelig risiko for et statsfinansieret brain-drain, og målet kan ikke være, at danskerne bliver internationale, mens Danmark får et kapacitetsunderskud.

Studerende skal altså kunne tage dele af deres uddannelse i udlandet – også hvor der skal betales for det. Aftaler mellem universiteter skal søge at fjerne kravet om betaling; men hvor der ikke er aftaler, kan det være nødvendigt at betale.

Skal danske studerende så ikke kunne tage en hel uddannelse i udlandet med fuld betaling hjemmefra? Hvis udgangspunktet er, at Danmark skal have en bred vidensbasis på højt kvalitetsniveau, er et forslag om at danske studerende skal kunne tage penge (taxameteret) med til udlandet, hvis de vil tage en hel uddannelse der, næppe hensigtsmæssigt. Der er en betydelig risiko for et statsfinansieret brain-drain, og målet kan ikke være, at danskerne bliver internationale, mens Danmark får et kapacitetsunderskud. Norge har på nogle områder tilsyneladende valgt at lade uddannelser foregå i udlandet og har dermed mistet væsentlig kapacitetsopbygning.

Og specielt inden for EU er der ikke grund til at udvikle en sådan "...og tag pengene med"-model. Det ville som udgangspunkt skabe nogle skævheder mellem lande, hvor uddannelserne finansieres forskelligt – af skattemidler eller af private midler. Skal vilkårene for udveksling være lige i denne henseende, må der introduceres et betalingssystem på danske universiteter. Det skal der muligvis, men diskussionen heraf skal tages forfra og være grundig, fordi det bryder med et væsentligt princip.

Uden for EU kan det i nogle tilfælde være nødvendigt at gå længere i retning af at støtte studieophold. Det kan så overvejes at indrette støtten på en sådan måde, at også det danske samfund får nytte af den individuelle kapacitetsopbygning – men stavnsbåndet er ophævet og skal ikke genindføres. Måske er en låneordning en mulighed, idet tilbagebetalingsvilkårene så afstemmes efter, om man arbejder i Danmark eller i udlandet efter eksamen. Men også her er principielle spørgsmål på spil.

JUST A MINUTE

Experience Education

A think-tank under the Ministry of Science, Technology and Innovation suggests that Denmark should have a Centre for Experience Economy. The Centre, in close cooperation with the experience industry is to coordinate new programmes for research and education in a teamwork between uni-

versities and creative schools.

The think-tank suggests, in a so-called "knowledge pack", that four new Bachelor degrees be established, focusing on management in service, events, design and media.

Art, design, advertising, sports and tourism are major growth areas in Den-

mark and with 68 billion DKK they constitute 16 percent of Danish export. According to the think-tank, 21 percent of the Danish workforce is employed in the creative economy and this generates a large potential in experience economy for Denmark.

Focusing on Nano-science

In the development contract with the Ministry of Science, Technology and Innovation, the University of Aarhus has selected nano-science as one of six areas of focus.

With the iNANO-Centre, the University has one of the world's most prominent environments for nano-science,

so it comes as no surprise that this area was selected.

The development contract includes plans for establishing an iNANO-house in connection with the University that can assemble all the interdisciplinary activities within the field. Furthermore, a national "knowledge network" is

being established to increase awareness of nano-science in small, medium and large corporations. The network will have two offices, one of them situated at the University of Aarhus. P. 5.

Male Choir Led by a Woman

The Aarhus University of Aarhus Student Singers are celebrating their 75th anniversary. Originally only male singers were included under the designation "Student Singers", and although this tradition has continued, the choir today is led by a female conductor. To start with only students from the University of Aarhus were allowed to sing in the choir, but – even though some of today's singers also have a University background – this is no longer a requirement. The choir marks its anniversary with a concert at Musikhuset in Aarhus on May 10th. P. 6.

Lecture Series for International Staff University and Society Culture and Politics

The lectures for international members of staff and their families continue April 19th, 2005. It is still possible to sign up. The programme for the last four lectures in the series is as follows:

COACHING IN A CROSS-CULTURAL CONTEXT

Tuesday, April 19 3:00 – 5:00 pm. Søren Willert, associate professor at Department of Psychology.

Framework for understanding the dynamics of the cross-cultural encounter with special reference to work and teamwork settings. During the second part of the programme the audience will be invited to make contributions illustrating self-experienced cross-cultural complexities in a Danish University setting – for joint discussion and mutual coaching. Location: Conference building, meeting room 1.

DENMARK IN A EUROPEAN AND A GLOBAL CONTEXT AFTER 1945

Tuesday, May 3, 3:00 – 5:00 pm. Jan Ifversen, associate professor, Department of European Studies. Thorsten Borring Olesen, associate professor, Department of History. Location: Conference building, meeting room 2.

THE POLITICAL SYSTEM IN DENMARK

Tuesday, May 17, 3:00 – 5:00 pm. Mayor Louise Gade. Palle Svensson, professor, Department of Political Science. Location: The Town Hall, Århus. Meeting point is the main entrance at 3 pm. sharp.

For more information about the lecture series, contact Hanne Bech or Marianne Gyldendal Mikkelsen at the International Secretariat by tel. 8942 2328 or by e-mail hbe@adm.au.dk, mgm@adm.au.dk.

University Kindergartens

Students in Oslo have their own nursery schools for their children. These are regular kindergartens, but with additional 'student-friendly' offers: for example, the children can stay overnight at their kindergarten.

– It is important for students with children to be able to get out and about. They need to have the opportunity to establish a network and do the same things as their peers, says Terje Viggen, head of kindergarten Bamse-

bo, which is situated in the university area Blindern in Oslo.

There are 12 university kindergartens in Oslo and the oldest one is more than 50 years old. P. 9.

The Best in the Nordic Countries

In an international ranking carried out by the Times Higher Education Supplement (THES), the Faculty of Humanities at Oslo University has been named as the best in the Nordic countries and fifth-best in Europe. The paper asked several hundred researchers worldwi-

de within the humanities, how they would rank specific universities. Not unexpectedly, major American and British universities pack the top 20, but the University of Oslo is up there among the finest. Vice-dean at the Faculty of Humaniti-

es, Tor Egil Førland thinks this is because the Faculty – among its many fields of study – has a few that really excel. These include Contemporary History, Philosophy, Musical Science and Language/Linguistics. P. 10.

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Kasper Thaarup
Studertermedhjælp

Forskningens kernefelter

Danmarks Forskningspolitiske Råd vil have universiteterne til at identificere nuværende og spirende kernefelter inden for forskningen. Det er nyttigt med en metode til at vurdere god forskning, mener Peter Bugge, prodekan for forskning på Humaniora.

PILOTPROJEKT

Forskningspolitiske prioriteringer skal ske på grundlag af et solidt kendskab til international kvalitet og national værdi, skriver Danmarks Forskningspolitiske Råd i sin seneste årsrapport.

Rådet, der rådgiver videnskabsministeren, mener ikke, at det kendskab i tilstrækkeligt omfang er til stede i dag. Samtidig er der behov for viden om nye områder, som kan være grundlag for forskningspolitiske satsninger.

Det er baggrunden for et pilotprojekt, som netop er afsluttet. Projektet gik ud på, at en række institutioner, herunder Humaniora i Aarhus, blev bedt om at finde en metode til, hvordan man inden for det pågældende område kan udpege etableret og spirende kvalitetsforskning. Meningen er, at hver institution fremover skal udpege ét kernefelt per 50 VIP.

Samfundsnytte

– Vi synes, ideen er sympatisk, og det har været nyttigt at deltage i pilotprojektet. Når nu stadig større forskningsmidler lægges ud i fri konkurrence, er det også nødvendigt, at vi får nogle gode redskaber til at finde ud af, hvad vi skal satse på, siger prodekan for forskning på Humaniora, Peter Bugge. Han hæfter sig ved, at Det Forskningspolitiske Råd skelner mellem erhvervsmæssig og samfundsmæssig nytte.

– Det glæder os selvfølgelig på Humaniora. Vi laver masser af samfundsnyttig forskning som på kort sigt ikke kan måles på en faktura, siger Peter Bugge.

Neutral metode

Formanden for Det Forskningspolitiske Råd, Bruno Hansen, mener, at pilotprojektet har vist, at det er muligt at finde en neutral metode til at vurdere kvalitet

inden for et videnskabeligt område.

– Det er klart, at du ikke kan sammenligne kvalitet inden for naturvidenskab og humaniora. Det er som at sammenligne pærer og æbler. Men du kan godt finde en metode, der gør det muligt at sammenligne kvalitet inden for humaniora – både nationalt og internationalt, siger han.

Det forventes, at rådet vil indkalde konkrete kernefelter fra fakulteterne inden sommer.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

LYDEN AF ÅRHUS

Studerende Mikkel Eskesen på soundwalk langs Århus Å

Hvordan lyder Århus? Har byen måske ligefrem et særligt lydligt fingeraftryk?

Det spørgsmål skal et forsknings-/eksamensprojekt under multimedieuddannelserne ved Institut for Informations- og Medievidenskab nu afdække.

Fem studerende og to undervisere er gået sammen om projektet “Århus Soundscape”, hvor alverdens hverdagslyde fra Århus skal være råmaterialet i et 20 minutter langt musikalsk værk.

– Vi er godt i gang med optagelserne. Forleden brugte vi en dag på at optage lyde langs Århus Å fra Søren Frichs Vej til havnen, fortæller lektor Morten Breinbjerg om projektet, der foregår i et

internationalt samarbejde med Musik-konservatoriet i Cuneo, Italien, og Universitetet for Kunst og Teknologi i Melbourne, Australien.

Morten Breinbjerg forventer, at det endelige værk vil bestå af fem musikalske temaer. Det kan være lyde langs åen og lyde fra en bestemt dato eller måske lyde fra et bestemt sted hver morgen klokken 7.00. Men det kan også være lyden af stemmer/dialekter i Århus eller lyde fra specielle akustiske rum som for eksempel fra mindesmærket i Mindeparken.

– Der er mange muligheder. Vi regner nok ikke med at finde lyde, der er så karakteristiske for Århus, at alle uden vi-

dere genkender dem. På den anden side tror vi, det er muligt at finde frem til nogle karakteristiske lyde fra byen, siger Morten Breinbjerg.

Det musikalske værk skal ligge færdigt senest 1. juli, hvor de fem studerende skal til eksamen. Herefter vil det sammen med værkerne fra Italien og Australien blive opført på et galleri i Melbourne. Senere kommer de også til Århus. /hp

Slut med 2. klasses vilkår for studerende

Ny ordfører for Danske Studerendes Fællesråd, Esben Ehmsen fra Teologi i Aarhus Universitet, vil blandt andet arbejde for, at studerende kan få børn uden at stifte stor gæld.

DEN HURTIGE

Generelt har danske studerende gode vilkår, men der er områder, hvor danske studerende stadig må leve et uværdigt liv i forhold til resten af befolkningen. Det mener den 27-årige teologistuderende på Aarhus Universitet, Esben Ehmsen, der netop er blevet valgt som ordfører for Levevilkårsudvalget i Danske Studerendes Fællesråd (DSF).

– *Hvordan vil du betegne de danske studerendes levevilkår?*

De er forholdsvis gode, men der er nogle ting, der halter helt vildt. Danske studerende skal også have kvalitet. De bør ikke være 2. klasses borgere, der må nøjes med et hummer. Boligen har betydning for de studerendes muligheder for at skabe sociale netværk, og det har igen betydning for gennemførelsesprocenten.

– *Hvad betyder det for dig at få sådan en ordføreropost?*

Jeg får mulighed for at påvirke beslutningstagerne og forbedre vilkårene for studerende. Der er nogle steder, hvor de studerende bliver trådt på. De er en økonomisk svag gruppe, der ikke har stor købekraft, og der er visse ting, som ikke må blive for dyre. For eksempel boliger. I hovedstadsområdet er der netop bygget nye boliger til blandt andre studerende. De koster 3500 kroner om måneden, og det kan de studerende ikke betale.

Esben Ehmsen blev valgt som ordfører for udvalget i weekenden den 2. og 3. april, og få dage efter optrådte han i flere medier med krav om flere penge til studerende med børn.

– I Danmark dækker SU'en kun et halvt års barselsorlov. Det betyder, at mange studerende med børn får stor gæld, fordi de er tvunget til at betale et halvt år ekstra, indtil deres barn kan få en institutionsplads. Resten af samfundet har et halvt års barsel, og jeg vil arbejde for, at studerende får samme vilkår, siger den nyvalgte Esben Ehmsen, der har været med i studenterpolitisk arbejde i to år.

– *Hvad har du på ønskelisten ud over bedre barsel til studerende?*

– Vi skal tale meget mere om undervisningsmiljø. Det er vedtaget ved lov, at universiteterne skal gennemføre undervisningsvurderinger, og de skulle være færdige for et halvt år siden, men kun tre ud af fem fakulteter i Århus har lavet dem, og der er ingen konsekvens, hvis de ikke laver dem. Vurderingerne skal kigge på både det æstetiske, det psykiske og det fysiske arbejdsmiljø. Hvis vi tager det mest håndgribelige: det fysiske. Det drejer sig om at få et overblik over, hvad der er godt, og hvad der ikke er godt, og så få lavet en handlingsplan for det, som ikke fungerer. Når man ikke har det overblik, risikerer man at lave om på noget, som faktisk er godt.

Danske Studerendes Fællesråd (DSF), der samler 17 studenterorganisationer i Danmark, repræsenterer omkring 100.000 studerende og er landets største fællesorganisation for studerende på de videregående uddannelser.

Ud over Esben Ehmsen har endnu en AU-studerende en ordføreropost i DSF: Kirsten Marie Kristensen, der læser informationsvidenskab på Aarhus Universitet, er ordfører for Det Uddannelsespolitiske Udvalg.

Århus-forskere bidrager med banebrydende teknologi

Tværfagligt team med i stort europæisk forskningsprojekt, der skal udvikle nye behandlinger af alvorlige sygdomme.

FORSKNING

Med en banebrydende ny gen-teknologi bidrager en forskergruppe ved Aarhus Universitet til et stort europæisk forskningsprojekt, der vil udvikle nye behandlingsformer mod alvorlige sygdomme.

Forskergruppen under professor Jørgen Kjems, Molekylærbiologisk Institut, har fået seks af de 82 millioner kroner, som Europa-kommissionen har givet til det fireårige projekt.

Projektet sigter mod at udvikle behandlingsformer baseret på såkaldt RNA-interferens, der er en forholdsvis nyopdaget teknologi, som forskerne betegner som lovende.

Mange sygdomme som f.eks. neurologiske sygdomme, infektions-sygdomme og kræft opstår, fordi fejl i nogle af vores gener betyder, at generne producerer sygdomsfremkaldende molekyler.

Det smarte ved teknologien er, at man kan ramme det enkelte gen, som er årsag til sygdomme, og fjerne

de skadelige molekyler, som generne frembringer. Det har den store fordel, at man løbende kan justere behandlingen og afslutte den i de tilfælde, hvor patienten bliver rask.

Sammen med forskere fra Belgien, Tyskland, Frankrig, Grækenland, Italien, Polen, Sverige og England har Jørgen Kjems’ gruppe nu kastet sig over udforskningen af nye behandlingsformer. Det sker i projektet *RNA Interference Technology as Human Therapeutic Tool*, som involverer 24 forskningsinstitutioner

og virksomheder i Europa og støttes af Europa-Kommissionens program for forskning og udvikling.

- Vi er et tværfagligt team af eksperter fra kemi, molekylærbiologi, cellebiologi og medicin, der samarbejder i dette projekt, siger professor Jørgen Kjems, der er overbevist om, at der er et stort potentiale for sygdomsbehandling i RNA-interferens-teknologien.

Helge Hollesen/ campus@au.dk

Studerterhus Århus gi’r dig varmen

stod der på en af de plakater, som Pia Christensen, Lone Bak og Susanne Kappel fra Studenterhus Århus havde med i Universitetsparken, da de torsdag ville reklamere for huset på havnen. Og varme var der brug for – regn, blæst og kulde gjorde det mere end svært at komme i kontakt med de hastigt forbigående studerende. Varm kaffe fik dog flere til at stoppe op, så pigerne kunne komme i gang med salgstalen.

– Når de studerende ikke vil komme til studenterhuset, så må studenterhuset komme til de studerende, sagde Pia Christensen.

– Ja, vi vil gerne være mere kendte. Jeg tror desværre, at der er flere erhvervsfolk end studerende, der ved hvor Studenterhus Århus ligger, tilføjede Lone Bak hastigt, mens hun ihærdigt forsøgte at overtale flere studerende til at besøge studenterhuset. /ac

Jakob Mark/AU-foto

Sander træt af brok

Videnskabsministeren siger, at forskerverdenens krav gør det svært for ham i regeringen.

Videnskabsminister Helge Sander har ikke meget tilovers for Koordinationsudvalgets for Forsknings (KUF) udmelding om, at 10 mia. ekstra til forskning og uddannelse er for lidt, hvis regeringen vil leve op til Barcelona-erklæringen om, at forskningsudgifterne i 2010 skal udgøre tre procent af BNP, heraf en procent fra det offentlige og to procent fra erhvervslivet.

KUF har i en pressemeddelelse gjort det klart, at der i perioden 2006-2010 alene til forskningen og udvikling er brug for 15 mia. kr. ekstra, hvis Danmark skal leve op til Barcelonaerklæringen. KUF mener, at der allerede i 2006 skal tilføres en mia. kr. ekstra til forskning, herefter to mia. ekstra i 2007, 3 mia. ekstra i 2008, 4 mia. ekstra i 2009 og endelig 5 mia. ekstra i 2010. Danmark investerede ca. 11 mia. kr. i forskning og udvikling i 2004.

Konkurrerer med “fru Jensen”
På et dialogmøde for en udvalgt kreds fra universitets- og forskerverdenen den 16.-17. marts i Middelfart skulle ministe-

ren ifølge tidsskriftet *Forskerforum* have udtalt: “Offentlig kritik vækker ikke forståelse i omverdenen. Det gør det meget svært for mig i regeringen, når forskerverdenen brokker sig. De andre ministre synes, at universiteterne er forkælede, fordi de har fået mange midler i denne regerings tid”, med henvisning til at forskningsområdet har svært ved at konkurrere med “fru Jensens hofte” i befolkningens forståelse.

Spørgsmålet er vel, om ikke Sander mener, at han har leveret varen med 10 mia. ekstra kroner til sektoren og nu er udsat for urimelig brok.

KUF består af repræsentanter for Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Danmarks Grundforskningsfond, Rektorkollegiet, Sektorforskningens direktørkollegium (SEDIRK) og Rådet for Teknologi og Innovation. Se også www.forsk.dk /ac

UNI-NOTER

DANMARK TOPPER I FORSKERSAMARBEJDE

Danske forskere er helt i top, når det gælder samarbejde med udenlandske forskere. 45 procent af de forskningsresultater, der offentliggøres i Danmark, er blevet til i et samarbejde med forskere fra andre lande. Det gør Danmark til et af mest internationaliserede lande i det “gamle” EU’s forskningslandskab ifølge *Idag* – Industriens Dagblad, der har haft adgang til en OECD-undersøgelse, som endnu ikke er offentliggjort.

Kun Belgien og Portugal er mere involveret i internationalt forskningssamarbejde, som små lande mere eller mindre er tvunget ud i for at være på højde med den nyeste teknologiske udvikling og få adgang til de bedste forskningsfaciliteter. /hh

FÅ PENGE I PATENTER

Fem år efter, at forskerpatentloven trådte i kraft, kniber det stadig med at tjene penge på opfindelser fra forskere på bl.a. universiteterne. En opgørelse fra patentbureauet Awapatent viser, at statslige forskningsinstitutioner tilsammen har tjent 30,8 millioner kr. på licensindtægter eller salg af rettigheder på patenterede produkter, siden loven trådte i kraft i 2000. Loven forpligter bl.a. universiteterne til at øge den erhvervsmæssige udnyttelse af forskningen.

Med en indtjening på 6,5 millioner kr. har Statens Seruminstitut haft størst succes med kommerciel udnyttelse af sin forskning. Blandt universiteterne er kun DTU med en indtægt på 4,3 millioner kr. på top 5-listen. /hh

ØLPENGE TIL FORSKNING

Frem for festskrift og festivitas markerer Tuborgfondet sit 75 års jubilæum ved at donere knap 20 mio. kr. til forskning, der skal besvare spørgsmålet “Hvad skal Danmark leve af?” Og det er ikke kun højteknologi, mener fondets formand, Jørgen P. Jensen, der betegner donationen som et supplement til Højteknologifonden. Humaniora, økonomi, it og socialvidenskab er blandt de områder, hvor fondet i løbet af i år vil finde kommende forskningsprojekter. Foreløbig er der givet 6,8 mio. kr. til et projekt ved Centre for Economics and Business Research, som skal give et overblik over de færdigheder og kvalifikationer, danske virksomheder kan bruge i fremtiden. /hh

VIRKSOMHEDER EFTERLYSER MERE FORSKNING

Uanset størrelse, profil og forskningsindsats sætter danske virksomheder forskning og uddannelse øverst på listen over vigtige indsatsområder, viser en undersøgelse fra Dansk Industri. Ni ud af 10 virksomheder mener, Danmark skal satse på viden og kompetencer.

– Det er en bemærkelsesværdig enighed, siger konsulent Morten Ørnsholt fra Dansk Industri om undersøgelsen, der gav virksomhederne mulighed for at prioritere mellem 14 områder. Tæt efter forskning fulgte indsatsområder som iværksætterpolitik, lavere skat på arbejde og et mere fleksibelt arbejdsmarked. /hh

Cand.it. - erhvervsrettet uddannelse

It-vest samarbejdet tilbyder spændende, erhvervsrettede it-kandidatuddannelser med forskellig vægtning af teknologi, organisation og design. Ansøgningsfrist til de fleste uddannelser er 1. juni 2005.

Flere oplysninger på www.it-vest.dk

it-vest samarbejdende universiteter

It-vest er et uddannelses- og forskningssamarbejde mellem Handelshøjskolen i Århus, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet. It-vest har til formål at fremme det flerfaglige samarbejde samt at styrke udbuddet af it-uddannelser i Vestdanmark.

En sikker vinder

Universitetet har med iNANO-centret et af verdens mest fremtrædende miljøer inden for nanoteknologi. Men de fysiske rammer for de mange tværvidenskabelige aktiviteter skal forbedres. Et iNANO-hus kan samle forskere og erhvervsliv i et mere effektivt samarbejde og måske blive vært for et af de to danske nanoteknologiske kraftcentre, regeringen har lagt op til.

FOKUSOMRÅDE

At nanoteknologi er et af de seks fokusområder i Aarhus Universitets udviklingskontrakt, kommer næppe bag på nogen. Det gav næsten sig selv. Både eksperter og politikere er enige om, at de nye muligheder for at opbygge materialer atom for atom og molekyle for molekyle, som er selve kernen i nanoteknologien, er vejen frem – måske endda fremtidens videnskab par excellence. Og det er klart, at hvis det 21. århundredes videnskabelige gennembrud gemmer sig i evnen til at forstå, designe, fremstille og ikke mindst kontrollere materialer og objekter på nanoskala (en nanometer er en milliontedel af en millimeter), så skal man selvfølgelig med på vognen.

– Jeg har ikke et sekund været i tvivl om, at nanoteknologi skulle være et særligt fokusområde for universitetet. Nano-science er interessant ud fra såvel en teknologisk som en grundvidenskabelig betragtning, og med de mange forsknings- og uddannelsesmæssige initiativer, der er taget på iNANO-centret siden starten i 2002 (centret har på kort tid udviklet både kandidat- og ph.d.-uddannelse, *red.*), har det i mit hoved hele tiden ligget lige for, at nanoteknologi skulle med, siger dekan på Det Naturvidenskabelige Fakultet, Erik Meineche Schmidt.

Mange henvendelser udefra

Det er professor Flemming Besenbacher, der på Aarhus Universitet står i spidsen for det forskningsområde, politikerne lige nu står i kø for at satse højre baglomme på.

– Det er spændende, men også uhyre tidskrævende med den store opmærksomhed fra alle sider, siger Flemming Besenbacher.

Det seneste års tid har både små og store virksomheder for alvor fået øjnene op for mulighederne i nanoteknologien. De henvender sig til universitetet for at høre, hvordan de eventuelt kan inddrage det i deres egen produktion.

– Det er fint, men det lægger også et enormt pres på os. Jeg kan ofte få øje på nogle muligheder, men det er vanskeligt at henvise til nogle, der kan hjælpe med at konkretisere dem. Vores forskere, ph.d.-studerende og postdocer er jo selv bundet op på en masse opgaver, de ikke bare sådan kan løsrives fra. Derfor mener jeg, det er helt nødvendigt, at vi får midler til at ansætte folk, der ikke bare er "rene" universitetsforskere.

Hvis vi skal udvide samspillet mellem privat og offentlig forskning, skal vi kunne træde til og hjælpe virksomhederne med at udvikle nanoteknologiske løsninger, siger Flemming Besenbacher.

iNANO-hus

I udviklingskontrakten lægges der op til at etablere et iNANO-hus, der kan samle de mange tværvidenskabelige aktiviteter inden for forskningsfeltet, og Flemming Besenbacher ser det som en oplagt mulighed for at bringe universitetet og erhvervslivet endnu tættere sammen.

– Regeringen har lagt op til, at der skal være to danske kraftcentre inden for nanoteknologi, og et iNANO-hus her i Århus kunne blive omdrejningspunktet for det ene. Det arbejder jeg ihærdigt på. Man skal huske, at et kraftcenter ikke bare handler om, at nogle forskere sætter sig sammen og laver nano-science. Der skal både være forsknings- og industrirelaterede aktiviteter, og de skal være ligeværdige. Man kunne som nævnt ansætte folk, hvis primære mål var at fremme innovation og arbejde med projekter sammen med industrien. Men det er også en mulighed, at folk fra for eksempel Danfoss eller Grundfos har nogle folk ansat i huset, som de selv betaler for, siger Flemming Besenbacher.

Han ser dog ikke et fremtidigt iNANO-hus ved universitetet som et decideret produktionshus.

– Når der ligger en færdig ide, og der er taget patent på den, skal virksomhederne udvikle den hjemme eller etablere en ny opstartsvirksomhed, mener han.

Et iNANO-hus vil ifølge Besenbacher også give en kæmpemæssig synergieffekt.

– Nanoteknologi er i sin natur interdisciplinær, så det vil betyde meget at få en daglig kontakt med kolleger – ikke mindst i forhold til at få nye ideer. Hvis vi kommer til at sidde under samme tag, tror jeg, det vil give et kvantespring.

Som en sportskamp

Konkurrencen mellem nanoforskningsmiljøerne i Danmark er hård. Alle vil gerne være først med det sidste nye, men det ser Flemming Besenbacher ikke som et problem.

– Det er klart, at når der er nogle store forskningspolitiske satsninger, så er der også konkurrence om de bedste ideer. Det er kun sundt.

Forskning er efter min mening som at deltage i en sportskamp. Man vil vinde og komme først med de bedste resultater hurtigst muligt. Om dine konkurrenter er i Danmark eller i udlandet, er sådan set underordnet.

Samarbejde er dog også vigtigt, understreger Flemming Besenbacher.

– Det er jo tåbeligt, at for eksempel Aarhus Universitet og Aalborg Universitet, der ligger så tæt geografisk, på nogle områder nærmest be-

FOKUS PÅ FORSKNING

I udviklingskontrakten med Videnskabsministeriet har Aarhus Universitet fastlagt seks fokusområder inden for forskningen. I en artikelserie sætter *CAMPUS* fokus på de områder, som universitetet frem til 2009 vil tildele særlig opmærksomhed.

De seks fokusområder er: globalisering, molekylær medicin, nano-science, religion som normsætter, teoretisk naturvidenskab og videnssamfundet.

Hvem husker ikke tv-billederne fra et slagteri, hvor den var gal med hygiejnen? Med nanoteknologi arbejder man bl.a. på at udvikle belægninger, som bakterier ikke binder til.

Alice Hansen

SYV INTERDISCIPLINÆRE iNANO-PROJEKTER:

- Bionanoteknologi
- Nanomedicin
- Sunde og sikre fødevarer
- Molekylære nanostrukturer
- Funktionelle nanomaterialer
- Energi og miljø
- Grundlæggende nanovidenskab

Aarhus Universitet er ifølge professor Flemming Besenbacher langt fremme inden for flere felter. Blandt andet inden for nanomedicin, hvor man arbejder med at udvikle "intelligent" medicin, som kun påvirker de celler, den skal, og derfor er uden bivirkninger.

Inden for energi og miljø arbejdes der på projekter i forhold til at gøre Danmark til et brintsamfund, der er mindre afhængig af fossile brændstoffer. Det kræver særlig nanostrukturerede materialer at opbevare brinten, hvis det skal lykkes.

På fødevareområdet forskes der bl.a. i at fremstille overflader, som bakterier ikke binder til. Det er et alvorligt problem i fødevareproduktion, og der er for nylig dannet et konsortium, hvor folk fra iNANO-centret samarbejder med folk fra Danisco, Arla og Århus United om at løse problemet.

kriger hinanden. Det giver ikke mening. Inden for nano-science har vi heldigvis lavet en god alliance med Aalborg, og jeg støtter også kraftigt ideerne om et tættere samarbejde med Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning.

Som udtryk for villigheden til samarbejde er der inden for nanoteknologi i færd med at blive etableret et nationalt vidennetværk, der skal udbrede kendskabet til feltet i såvel små og mellemstore som store

virksomheder. I første omgang bliver der etableret to kontorer, hvoraf det ene kommer til at ligge på iNANO-centret. Kontoret er finansieret af Videnskabsministeriet, Århus Kommune, Århus Amt og Det Naturvidenskabelige Fakultet, og sandsynligvis kaster det Jysk-Fynske Erhvervssamarbejde også penge i det. Det første møde i netværket afholdes den 12. maj.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Kvinde slår takten an i mandskor

Mandskoret Aarhus Studenter-Sangere fejrer i maj sit 75-års jubilæum. For første gang i korets historie er det med en kvindelig dirigent som musikalsk leder, og det er der kommet meget godt ud af.

Sys Christina Vestergaard

KORJUBILÆUM

– Skriv et dødningehoved ved takt 17. Den er kort!

De 25 mænd, som har linet sig op i en halvcirkel foran dirigent Dorthe Gårdbo, stiller ikke spørgsmål til beskeden, der for en udenforstående kan virke som kodesprog. Mændene, som udgør Aarhus Studenter-Sangere, parerer ordre, når Dorthe Gårdbo giver én.

I fem år har hun været dirigent for mandskoret, som oprindeligt blev etableret af studerende fra Aarhus Universitet i 1930 og dermed kan fejre 75-års jubilæum i år.

I dag er det ikke som tidligere et krav, at man skal være studerende eller tidligere studerende på Aarhus Universitet for at blive optaget i koret, men traditionen med at være et mandskor er bevaret. Altså lige med udtagelse af dirigenten, som for første gang i korets historie er en kvinde.

– Det var ikke et job, jeg ville turde søge, hvis jeg havde set opslaget, siger hun.

Rollefordeling på plads

Dorthe Gårdbo blev spurgt af korets forrige dirigent, Michael Deltchev, som hun havde arbejdet med i andre korsammenhænge, om hun ikke ville være meddirigent for Aarhus Studenter-Sangere. Den udfordring sagde hun ja til, mens hun stadig var musikvidenskabsstuderende på Aarhus Universitet, og da Michael Deltchev et par år senere ønskede at stoppe som dirigent for koret, var det meget naturligt for sangerne og hende selv, at hun dirigerede videre alene.

– Det er første gang, jeg er dirigent for et mandskor, og det er anderledes end at være dirigent for et blandet kor. Der vil der være en naturlig respekt for, at dirigenten bestemmer, men her gik der måneder, før rollefordelingen var på plads. Jeg skulle i meget højere grad bevise, at jeg var fagligt kompetent. De vil nok sige, at det ikke er rigtigt, men det var det nu, siger Dorthe Gårdbo med et smil på læben.

Og hun har helt ret. Til spørgsmålet om, hvordan det var at få en kvindelig dirigent, svarer korets næstformand Palle Lykke Nielsen kun positivt:

– Vi syntes, det var utroligt herligt at

Mandskoret Aarhus Studenter-Sangere ledes af dirigent Dorthe Gårdbo. En af de første gange, hun var til en fest med koret, faldt godt 30 sangere på knæ i en rundkreds foran hende og sang for hende. Det er da en varm modtagelse.

få en kvindelig dirigent, og hun er musikalsk aldeles kompetent og god til at falde ind i mandetonen på en subtil måde og flytte den lidt, hvis den bliver for meget. Når der er erotiske undertoner i kommentarerne, er hun genial til at udnytte det og give igen på en rap måde, siger Palle Lykke Nielsen, der har været med i 40 år.

Varm stædighed

Dorthe har dog på fornemmelsen, at sangbrødrene godt kan finde hende noget skrap en gang imellem.

– Da jeg kom tilbage fra barsel, sagde de, at de gerne ville have mere ros. Det havde min barselsvikar givet dem. Så det prøver jeg. Men nogle af sangene har koret sunget i 60 år, og de tænker, at dem kan de godt, og så hviler de for meget på laurbærrene, siger Dorthe Gårdbo på en måde, så man fornemmer en blanding af en kærlig og samtidig bestemt tone.

Og alt tyder på, at den bestemte tone er mere end velkommen.

– Jeg vil sige, at hun besidder en varm stædighed, og hun får os til at gøre noget – ja, vi rammer noget i musikken, som en mandlig dirigent ikke ville kunne få frem, siger Palle Lykke Nielsen.

Kronprinseparret kommer

At koret er velkørende med Dorthe Gårdbo som takt- og tone-sætter, er der ingen tvivl om. Koret er et traditionsbundet kor med et stort repertoire, der rækker tilbage til de allerførste år, men Dorthe Gårdbo har formået at tilføre en del fornyelse. For eksempel er Disney-megahittet fra *Løvernes Konge*, *Can You Feel* af Elton John, kommet med på noderne hos studenterangerne, og netop det nummer sang koret på Århus Rådhus sidste sommer til ære for det nygifte kronprinsepar. Parret kommer til at opleve nummeret igen fra Aarhus Studenter-Sangere, når det kommer til korets 75-års jubilæums-

koncert den 10. maj i Musikhuset i Århus.

Egentlig blev koret stiftet den 20. februar, men den første koncert var den 3. maj, så det var den dag, koret ville markere jubilæet med en koncert. Koncerten var planlagt til den dag, og en invitation til korets protektor, kronprins Frederik, blev sendt af sted. Hoffet bekræftede, at Kronprinsen og Kronprinsessen gerne ville komme – hvis bare koncerten blev udskudt en uge. Den forespørgsel kunne koret ikke stå for.

Til koncerten vil publikum kunne opleve et potpourri af korets tidligere aktiviteter og korets nyere repertoire. Flere af korets tidligere dirigenter, solister og sangere deltager også i koncerten og levedegør dermed studenterangernes 75 års virke i Århus.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Historisk humor

Traditionen tro uddelte de historiestuderende kærlige klaps til underviserne i årets revy, og lige så traditionen tro indtog lektor Anders Bøgh scenen som kvinde i underviserens dilettantforestilling.

HISTORISK REVY 2005

De studerende på Historie skulle ikke gå skuffede fra hjem underviserens årlige skuespil til forårsfesten. Igen i år fik de lov at opleve lektor Anders Bøgh som kvinde – denne gang i skikkelse af Lis-

bed i stykket *Rasmus på Bjerget* – en (meget) fri udgave af Holbergs *Erasmus Montanus*. I det aktuelle stykke er det Rasmus, der kommer hjem fra det første år på universitetet og taler så akademisk, at hverken kæresten Lisbed eller moren, Maren (i kæret), eller nogen anden forstår en lyd.

– Det er bedste Holberg-stil, der gør total grin med det forfærdelige akademiske sluder og vrøvl, som nogle slynger ud. Vi kalder det dilettant, og der er tale om skuespil af høj international standard, hvor vi giver de studerende muligheden for at opleve det, før det går hele verden rundt, siger docent Erik Christensen.

Godt at blive parodieret

En ubetinget tåretriller var "dilettanternes balletkorps", som bestod af bibliotekar Bo Mønsted og lektor Niels Kayser Nielsen iført små gennemsigtige balletskørter.

– Det er gribende, siger Erik Christensen.

De studerende kvitterede for showet med den traditionelle revy, hvor de uden blusel gjorde sig muntre på underviserens vegne.

– Det er ikke ondskabsfuldt, men nok lige på kanten. Et år var der vist godt nok en, der begyndte at græde, fordi vedkommende blev gjort grin med, men ellers kan lærerne godt lide at blive parodieret i revyen, for det betyder bare, at de har gjort sig bemærket i årets løb – og det er kærligt ment, siger en af årets deltagere i revyen, tredjeårs-studerende Louise Christiansen.

Træmord og rød sodavand

I revyen måtte lektorerne, Anders Bøgh og Johnny Laursen, lægge personligheder til den fælles morskab som henholdsvis træmorder og en rengøringspendant, der frygter, at Bøgh vil afsløre hans hang til rød sodavand.

Byhistorikeren Søren Bitsch Christensen med kontor i Den Gamle By måtte se sig selv fremstillet som dulle magnet i et rapnummer:

*"Kommer herved til mig for at få et CV, der batter
Som de sidder her og savler
Og viser mig deres navle
Ka' jeg da godt forstå, at de syn's, det er for fedt
At hænge ud med Danmarks byhistoriker nummer et"*

Alt sammen sagt og gjort i en god tone af kærligt drilleri.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

I Oslo vælger man rektor

Universiteterne i Oslo og Århus ligner på mange måder hinanden. Men i Oslo har man besluttet at vælge rektor – selvom loven giver mulighed for en ansættelse.

LEDELSE

Selvom Norge flyder i olie, har man også her erkendt, at vejen frem går gennem uddannelse og forskning. Universitetet i Oslo (UiO) satser derfor stort på at tiltrække både dygtige studerende og medarbejdere. Det er kampen om de gode hove-der, og for UiO, som har store ambitioner om at være et førende forskningsuniversitet, der kan slå igennem både nationalt og internationalt, er det helt afgørende at kunne tiltrække de dygtigste. Derfor anvender man bl.a. busreklamer og reklamespot i biograferne til at tiltrække nye studerende. Samtidig har UiO store planer om at udvikle samarbejdet og kommunikationen med universiteter, erhvervslivet og samfundet generelt.

Men i Norge er der (også) langt til Barcelonaerklæringen om, at forskningsudgifterne skal udgøre tre procent af BNP i 2010, en procent fra det offentlige og to procent erhvervslivet. Den norske regering har (også) erklæret, at man vil opfylde målsætningen, men ingen af de medarbejdere, *CAMPUS* har talt med på UiO tror, at det lykkes.

Stor åbenhed

UiO's målsætninger og udfordringer ligner på mange måder dem, Aarhus Universitet har. Heller ikke hvad angår størrelse og opbygning, er der den store forskel, begge universiteter står over for at skulle besætte rektorposten – her hører ligheden til gengæld op. I Århus er det bestyrelsen, der for lukkede døre ansætter rektor, mens man på UiO har besluttet, at rektor skal vælges. Og selvom valget først finder sted ultimo september, så foregår valgkampen allerede nu for "åben skærm" i UiO's universitetsavis *Uniforum*, hvor foreløbig fire medarbejdere har meldt sig som kandidater til stillingen.

Prorektor Anne-Brit Kolstø er godt tilfreds med den store åbenhed omkring valget af rektor.

– Det er jo i universitetets ånd at gennemføre et valg, hvor kandidaterne i fuld offentlighed står frem og argumenterer for, hvorfor de ønsker at stille op, og hvad de vil med universitetet. Jeg forventer, at vi frem

til det kommende valg får en meget åben og livlig debat, og at mange af de ansatte møder op til valgmøder rundt om på universitetet, siger prorektor, der ikke selv kandiderer til posten.

– Nej, jeg vil tilbage til min forskning ved Farmaceutisk Institut, siger Anne-Brit Kolstø, der er professor i farmaceutisk mikrobiologi og leder af en forskningsgruppe. Da jeg blev valgt til prorektor, fik jeg samtidig penge til et stort strategisk forsk-

ningsprogram, og det skal jeg nu tilbage til, siger hun.

Nuværende rektor på UiO, Arild Underdal, der er medlem af bestyrelsen på Aarhus Universitet, har også valgt at trække sig tilbage til forskningen.

Internt flertal i Styret

I Norge besluttede man i 2004 at skifte to af de fire valgte VIP-repræsentanter i Styret (konsistorium) ud med to eksterne medlemmer. Det har ifølge prorektor Anne-Brit Kolstø været en positiv oplevelse at gå fra to til fire eksterne medlemmer af Styret.

– Det har betydet, at diskussioner bliver holdt på et mere overordnet plan, og at debatten er blevet mere perspektiveret. Vi er ikke længere så snæversynede, siger hun.

I Norge kan universiteterne selv bestemme, om rektor skal vælges eller ansættes. Vælges rektor, fortsætter det tostrengede system med en ansat universitetsdirektør med administrative ansvarsområder, herunder det økonomiske. En valgt rektor er født formand for Styret og øverst ansvarlig for universitetet. Vælger man derimod at ansætte rektor, får man et enstrengt system, hvor rektor får både det faglige og det økonomiske ansvar. Med en ansat rektor kommer Styret til at fungere som en slags bestyrelse, hvor rektor deltager i møderne med stemmeret, men ikke som formand. Uanset model så skal dekaner og prodekaner stadigvæk vælges i Norge.

Studerende nyder forårssolen foran universitetets bibliotek, der blev indviet i 1999. Bag den imponerende glASFACADE finder man også en café med egen berrista, auditorier og et galleri.

Anders Correll

UNIVERSITETET I OSLO

(UiO) er Norges største universitet med 28.000 studerende og 6.000 ansatte.

Universitetet blev oprettet i 1813 med tilladelse fra den danske konge, Frederik den 6., som indtil 17. maj 1814 var konge af Norge.

Universitetet hed oprindeligt Det Kongelige Frederiks Universitet – på latin: Universitas Regia Fredericana.

Ved lovændring skiftede det navn i 1939 til Universitetet i Oslo. Det nye navn var mere end velkomment, da mange mente, at det oprindelige navn var tyngt af sin historiske tilknytning til Danmark. Universitetets hjemby havde selv skiftet navn fra Kristiania til Oslo i 1925.

UiO er inddelt i otte fakulteter:

- Det teologiske fakultet
- Det juridiske fakultet
- Det medisinske fakultet
- Det humanistiske fakultet
- Det matematisk-naturvidenskabelige fakultet
- Det odontologiske fakultet
- Det samfunnsvitenskapelige fakultet
- Det uddanningsvitenskapelige fakultet

Se også: www.uio.no

ning for medarbejdernes engagement i at gøre universitetet til en spændende arbejdsplads, der er attraktiv for nye studerende, nye medarbejdere og samarbejdspartnere. Det er afgørende faktorer, hvis vi skal gøre os håb om at tiltrække flere forskningsmidler, siger hun.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

UNIVERSITETET I OSLO (uiO)

Ledelsen på UiO består i dag af et styre på 11 medlemmer: 2 VIP, 1 TAP, 2 studerende, 4 eksterne samt rektor og prorektor.

Det er Styrelsen, som beslutter om rektor skal vælges eller ansættes. Beslutningen skal træffes med 2/3-flertal.

Valgperioden er i dag fire år mod tidligere tre år. Studerende sidder for et år ad gangen.

Universitetet kommer med forslag til eksterne repræsentanter til Styrelsen, men det er Departementet, som indstiller dem.

På universitetet i Bergen skal der også være valg til rektorposten, mens man på universitetet i Trondheim har valgt at ansætte rektor.

Lars Kruse/AU-foto

Prorektor Anne-Brit Kolstø fra Universitetet i Oslo, kan fra sit kontor skue ud over hele Oslo. I baggrunden skimtes den berømte skihopbakke Holmenkollen.

Et parlament på brugerbetaling

Det summer af aktivitet på campus, men det er ikke studenterpolitik, der fanger de norske studerende.

POLITIK PÅ CAMPUS

De kalder sig et parlament, og alle afskygninger af det politiske landskab i Norge har da også fundet vej til Villa Eika – det solide sorte træhus i toetager på kanten af campus ved Universitetet i Oslo, hvor de politiske repræsentanter for 30.000 studerende holder til.

Men de 56 studenterpolitikere udgør et parlament på lurfødder. Selvom Studentparlament har det afgørende ord i fordelingen af millionerne fra den semesterafgift, alle studerende skal betale, stemte kun knap hver tiende af de studerende ved det seneste valg.

– Et stærkt politiseret miljø er altså ikke nok til at vække de studerendes politiske engagement, konstaterer Eirik O. Nedrelid, der er lønnet formand for Studentparlament og valgt på en “upolitisk” fakultetsliste.

Det politiserede miljø sætter andre dog et stort spørgsmåltegn ved. “En stor grød” har kritikere kaldt forsamlingen, der omfatter grupperinger som Sosialdemokraterne, Moderat gruppe og De Radikale – alle tre nærmest paraplyorganisationer for politiske partier, der spænder fra Arbeiderpartiet over Høyre og Fremskrittspartiet til forskellige venstrefløjspartier.

Studentparlament nedsatte for et par måneder siden et demokratiudvalg, der i løbet af maj skal komme med forslag til at øge de studerendes engagement og viden om Studentparlament.

Over 300 foreninger

Men ellers skorter det ikke på aktivitet på Blindern, som campus i den norske hovedstad kaldes. De studerende har mere end 300 foreninger at vælge mellem her eller i studenterhuset Chateau Neuf, som Det Norske Studentsamfund er ved at (gen)overtage fra universitetet.

Flere af foreningerne får såkaldt kulturstøtte fra Studentparlament, der råder over en del af de millioner, som stammer fra den lovfæstede semesterafgift på 410 NOK, som er prisen for at kunne deltage i undervisningen og gå til eksamen. Semesterafgiften administreres af Studentsamskipnaden i Oslo (SiO), hvor Studentparlament har den afgørende indflydelse.

På Studentparlaments aktuelle dagsorden står bl.a. flere kollegier til byens studerende samt en forhøjelse af studiestøtten, der i dag er på 80.000 kr. årligt ligeligt fordelt på stipendier og lån.

Helge Hollesen / campus@au.dk

Lars Kruse/AU-foto

Butikscenter på UiO.

Kritisk studenteravis

Studenteravisen ved Universitetet i Oslo er ikke bange for at tage kritik op – heller ikke af det studenterparlament, som står for halvdelen af avisens bevilling.

STUDENTERPRESSE

Universitas er en stor universitetsavis. En ren luksusavis efter danske forhold. Hver uge udgives 17.000 aviser på 20-24 sider med et væld af reportager, features og interview. Redaktøren er fuldtidsansat, og det samme er tre andre medarbejdere. Dertil kommer en lang række studenterkribenter, der modtager 500 kr. per artikel. Budgettet er på hele 3,5 millioner norske kroner om året, hvoraf halvdelen kommer fra annoncer og resten fra Studentparlament, der svarer til studenterrådene på danske universiteter.

– *Universitas* er en meget traditionsrig avis, der har næsten 60 år på bagen. Vi forsøger at være identitetsskabende og opfordre til engagement hos de studerende. Jeg fornemmer, det lykkes rimelig godt, siger Vegard Kristiansen Kvaale, der har været redaktør på avisen siden nytår.

Uafhængig avis

Avisen henvender sig primært til de studerende ved universitetet, men der er også masser af relevant læsestof for de ansatte. Filmanmeldelserne er lige så vigtige som de politiske interview og baggrundshistori-

erne om store universitetspolitiske spørgsmål.

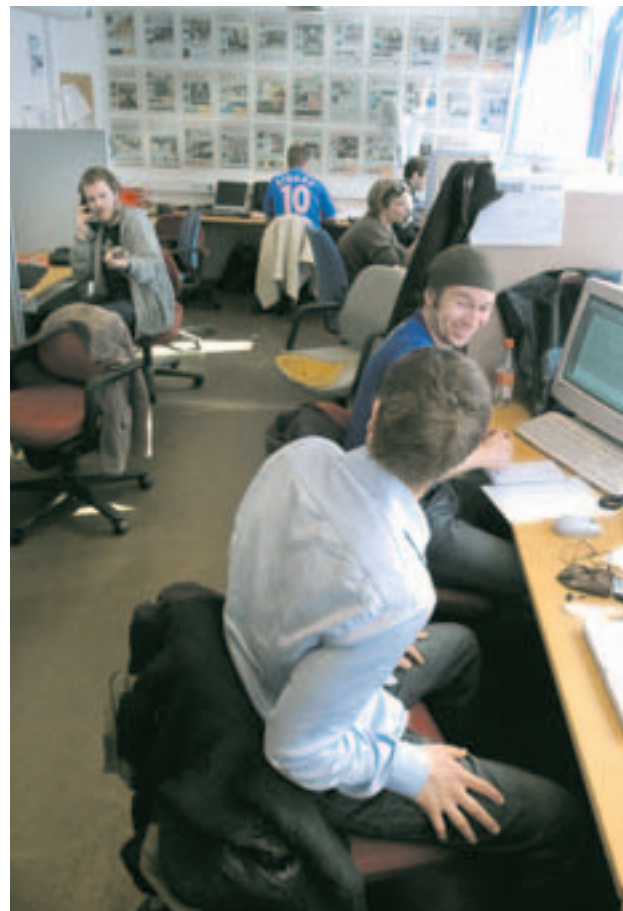
Avisen er meget opsat på at bevare sin redaktionelle uafhængighed. Der skal være mulighed for at tage alle emner op – også dem, der ikke er positive over for universitetet.

– Vi har haft den redaktionelle uafhængighed siden begyndelsen af 90'erne, og den værner vi meget om. Vi er for eksempel ikke bange for at gå i kødet på studenterpolitikere, der kommer til og vil revolutionere det hele, men ikke får udrettet noget, siger Vegard Kristiansen Kvaale.

Han erkender dog, at den redaktionelle uafhængighed er en kamp, der hele tiden må kæmpes, når man er afhængig af en intern bevilling.

– Der er ingen tvivl om, at studenterpolitikkerne nogle gange føler sig uretfærdigt behandlet, når vi går tæt på. Nu er der ved at blive lavet et nyt grundlag for tildeling af støtte til avisen, og vi forsøger naturligvis at gøre et stykke lobbyarbejde for mere langsigtede bevillinger. Det er muligt at blive en rent annoncefinansieret avis, men det vil kræve dramatiske ændringer i vores dækning af mange stofområder, siger redaktøren på *Universitas*.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Et stort netværk af løst tilknyttede skribenter bidrager til studenternes ugeavis ved Universitetet i Oslo.

Lars Kruse/AU-foto

Børn går og

Studerende i Oslo har deres egne børnehaver – dog med lidt ekstra mulighed for, at børnene kan sove

STUDENTERBØRNEHAVER

Lige bag ved Fysik-bygningen er der godt gang i gyngerne. 64 børn tumler rundt dagen lang midt i Universitetet i Oslos store campus-område, Blindern. Alle 64 har det til fælles, at deres forældre læser på universitetet, og dermed kan forældrene få en plads til børnene i en af de 12

De studerende har eget fitnesscenter.

I butikscetret er der bl.a. et parfumeri og

Hotel-kollegiet

På Blindern Studenterhjem bliver morgen-, middags- og aftensmaden serveret for de ca. 200 studerende. Man skal udpeges eller være meget heldig for at få et værelse på kollegiet fra 1927.

Lars Kruse/AU-foto

Broderskabsforeninger som på de gamle tyske universiteter er forbilledet for Blindern Studenterhjem, hvor traditionerne stadig holdes i hævd.

KOLLEGIELIV

Der er en stemning af engelsk kostskole over Blindern Studenterhjem ved Universitetet i Oslo. Historien og traditionerne er stadig levende i de fine gule bygninger i udkanten af

campus. I hovedbygningen hænger portrætter af repræsentanterne i studenterrådet tilbage fra 1927 – de fleste af dem pæne unge mænd med slips og habit, for kvinderne fik først adgang til kollegiet i 1976.

Et andet sted i samme bygning

hænger en mindetavle over de studerende fra kollegiet, der blev skudt af Gestapo, som under krigen havde hovedkvarter på studenterhjemmet.

Når man træder ind i spisestuen, hvor der serveres morgen-, middags- og aftensmad, er det som at gå

ind i pejsestuen hos en lokal lerdue-skydeforening: Overalt prydes væggene af træudskårne udmærkelser, som hvert år bliver uddelt til 10-12 beboere, der på en eller anden måde har gjort en særlig indsats for studentehjemmet.

– Det er sted med mange traditioner. Mange ved slet ikke, hvad Blindern Studenterhjem er, og de, der ved det, synes ofte, det er et lidt mærkeligt sted, siger kriminologistuderende Tarje Gulbrandsen, der er en af de ca. 200 studerende på kollegiet og et af de nuværende medlemmer af studenterrådet.

Pygmæer og elefantiner

For 4300 norske kroner om måneden får de studerende bl.a. tre retter mad dagligt, fri internet og udskiftning af sengetøj én gang om ugen.

Der er en klar rangordning på kollegiet. Det første år er man pygmæ/pygmine og må dele værelse med en anden. Senere bliver man student/studine og får sit eget værelse – først et, hvor der er gennemgang fra et andet værelse, og derefter endelig sit helt eget. Efter flere år på kollegiet bliver man elefant/elefantine med alle de rettigheder, det indebærer.

– Før i tiden nød de ældre beboere mange privilegier og hundsede rundt med de yngste. Men sådan er det ikke længere. Vi har et fantastisk sammenhold på tværs af årgangene og studierne, og for mig betød det meget at komme til at bo her, da jeg kom til Oslo og ikke kendte nogen, fortæller Christine Hole, der som

Tarje er student og læser til fysioterapeut.

Tysk forbillede

Christine og Tarje er enige om, at det er attraktivt at få plads på Blindern Studenterhjem. Det er relativt billigt, beliggenheden kunne ikke være bedre, og der er fornemme fællesfaciliteter som læsesal, bibliotek, fitnesscenter og en meget aktiv festforening.

Men det er også meget svært at få plads. Enten skal man anbefales af en tidligere beboer, eller også skal man have familie, der har boet på hjemmet. Den sidste mulighed er at komme fra et udkantsområde af Norge, idet studentehjemmet tilstræber en vis geografisk spredning af beboerne. Det er traditionerne, der bestemmer.

– Forbilledet for Blindern Studenterhjem er nok de broderskabsforeninger, som findes på de gamle tyske universiteter. Vi har holdt fast i næsten alle traditioner og ceremonier siden begyndelsen i 1927, fortæller en beboer, der ikke ønsker sit navn frem.

De fleste bor på kollegiet i tre-fire år, men en enkelt mandlig studerende har dog boet der i 11 år, fortæller Tarje. Det er meget usædvanligt, men som en kilde fra Universitetet i Oslo siger til *CAMPUS*, så kan man(d) jo have svært ved at flytte fra et billigt "hotel", hvor maden serveres, og sengetøjet skiftes.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

også på universitetet

De børnehaver til deres børn. Det er helt almindelige studentervenlige tilbud. For eksempel er der i byerne, så forældrene kan komme i byen.

børnehaver, som studenterorganisationen, Studentsamskipnaden i Oslo (SiO), driver som tilbud til studerende med børn.

Tid til studierne

Studenterbørnehaven Bamsebo er en af de mest efterspurgte, for den ligger centralt på universitetet. Bamsebo ligner en almindelig børnehave

med de karakteristiske klaser af lavbenede borde og store, farvestrålende kasser med legetøj på reolerne og en gård med gynger, klatrestativer og sandkasse. Studenterbørnehaverne tager imod børn i alderen otte måneder til seks år alle hverdage fra klokken 7.45 til 17.00. Mange af de studerende forældre vælger at udnytte åbningstiden, så de afleverer

deres børn om morgenen og henter dem igen i løbet af eftermiddagen, som havde de været på arbejde. Tiden ud over forelæsningerne bruger de f.eks. på gruppearbejde, selvstudium eller en hyggestund med medstuderende.

Open by night

Bamsebo og de øvrige 11 studenterbørnehaver under SiO er meget opmærksomme på, at de servicerer studerende. De studerende bor eksempelvis ofte i meget små hjem, så de kan låne børnehaven kvit og frit til børnefødselsdage. Et andet studentervenligt tiltag er overnatning i børnehaven. Det var et forsøg i Bamsebo sidste år, hvor der var fem nætter i løbet af året med "natteåben",

fortæller Bamsebos leder, Terje Vigen:

– Det er vigtigt, at de studerende med børn også kommer ud. Det giver dem mulighed for at bygge et netværk og gøre det, som jævnaldrende gør. Der var for eksempel et forældrepar med et barn på to år her i Bamsebo. I to år havde de ikke været ude og drikke en øl sammen. De er begge fra Nordnorge, er kommet til Oslo for at læse og kender ingen i byen, som kunne passe deres barn sådan en aften. De var utroligt taknemmelige for det tilbud.

Billigere børnehave

"Open by night"-tjenesten, som vil blive gentaget i år, betaler forældrene ekstra for. Betalingen for pasning

i en studenterbørnehave reguleres generelt efter forældrenes eller forældrenes indtægt og ligger 10 til 20 procent under, hvad det ville koste at have barn i en kommunal børnehave. Det gør studenterbørnehaverne ekstra attraktive, og der er ofte venteliste.

Bamsebo har eksisteret på Universitetet i Oslo i 35 år, mens den ældste studenterbørnehave i byen har rundet de 50 år. Blandt prominente tidligere studenterbørnehavebørn i Oslo kan nævnes kronprinsesse Mette-Marits søn Marius.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

en frisør.

Studenterorganisationen SiO driver et karriercenter på på universitetet.

Campusområdet på UiO.

Bedst i Norden

Det Humanistiske Fakultet i Oslo fik en flot placering i en ranking i Times Higher Education Supplement.

STOLTE HUMANISTER

De ranker ryggen lidt ekstra for tiden på Det Humanistiske Fakultet i Oslo. En 16.-plads i verden, en 5.-plads i Europa lige efter Sorbonne og en 1.-plads i Norden var tidligere på året resultatet af en international ranking af humanistiske forsknings- og undervisningsmiljøer i avisen *Times Higher Education Supplement* (THES).

Avisen havde spurgt flere hundrede humanistiske forskere verden over, hvordan de ville rangere enkelte universiteter. De store amerikanske og engelske universiteter fyldte ikke overraskende godt i top-20, men Universitetet i Oslo klemte sig ind blandt de store.

– Vi håber og tror da, at det er udtryk for, at vi har et godt fakultet med et godt ry, siger Tor Egil Førland, der er prodekan på Det Humanistiske Fakultet.

– Vi har et bredt fakultet med mange studier og et hav af samarbejdspartnere. Det øger selvfølgelig mulighederne for at nå til tops i sådan en type ranking, siger han beskedent.

Ikke flere penge

Han er ikke meget for at fremhæve enkelte miljøer, der skiller sig særligt ud på fakultetet. Men gået lidt på klingen fremhæver han dog fire: samtidshistorie, filosofi, musikvidenskab og sprog/lingvistik.

– Det er alle forskningsmiljøer, der har en skarp profil, og som har trukket mange forskningsmidler til sig de seneste år i konkurrence med andre. Det har bl.a. resulteret i flotte publiceringer og dermed også op-

Den flotte ranking kan vi tilskrive de mange partnere, vi samarbejder med, mener den fiskeglade prodekan Tor Egil Førland.

mærksomhed blandt fagfæller, siger Tor Egil Førland.

Har placeringen givet genlyd indtil, har den til gengæld ikke resulteret i flere statslige forskningsmidler. Sådan spiller klaveret heller ikke i Norge.

– Jeg synes ikke, der er en decideret uvilje fra politisk side til at give penge til humanistisk forskning. Men vi skal slide mere for at få opmærksomhed, og så lider vi nok under, at vi modsat f.eks. de sundhedsvidenskabelige og naturvidenskabelige miljøer ikke i samme grad er or-

ganiseret i større forskningsgrupper. Det er de store forskningsmiljøer og projekter, der trækker penge til sig, siger Tor Egil Førland.

Men derfor kan han og de andre humanistiske forskere på universitetet nu godt gå og muntre sig lidt over, at de vandt den venskabelige kappestrid med nabofakultetet. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i Oslo fik en 92.-plads i THES' tilsvarende ranking af verdens samfundsvidenskabelige miljøer.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Dansk på godt og ondt

Universitetet i Oslo fik for to år siden "Gammeldansk Selskab" – et forum for danskere. Her tager de et fælles tilbageblik – med både glæde og undren – på deres oprindelige hjemland.

DANSKERFORENING

Der var en, der var to, der var tre – der var faktisk mange. Under et ledelsesseminar på Universitetet i Oslo i 2003 gik det op for en del af deltagerne, at de havde mere end arbejdspladsen til fælles. Deres rødder

var funderet samme sted – i Danmark – og den dag fødtes ideen om at lave et forum for danskere, og "Gammeldansk Selskab" opstod.

– Det har ikke noget med alkohol at gøre ... det er ren sjov. Vi fandt ud af, at det var hyggeligt at tale med hinanden, selvom vi var en sjov constellation af TAP'er og VIP'er fra mange forskellige dele af universitetet, forklarer initiativtager Harriet Bjerrum Nielsen, der er professor på Senter for Kvinne- og kønnnsforskning på Universitetet i Oslo.

"Udlænding" i panden

Hun har boet i Oslo siden 1980. Hun er en såkaldt kærlighedse migrant, for hun mødte i sin tid en norsk mand, som fik hende overtalt til at tage med til Norge.

– Jeg havde fast job på Aalborg Universitet og ville kun tage med, hvis jeg kunne få job i Norge. Min mand fandt et på Universitetet i Oslo – det søgte jeg og fik det. Jeg føler mig hjemme i Norge, men savner til tider Danmark. Der står der ikke "udlænding" i panden på én, og man føler sig ikke historieløs, siger

Harriet Bjerrum Nielsen.

På samme måde har hun det, når hun mødes med de danske kolleger i Gammeldansk Selskab.

– Der er noget elementært hyggeligt ved at være sammen med landsmænd. Man behøver ikke tale langsomt og tydeligt. Og mange af os er vokset op i Danmark og har gået på universitetet – mange af os på nogenlunde samme tid, så vi har en fælles referenceramme, uddyber Harriet Bjerrum Nielsen.

H.C. Andersen og Ibsen

Grete Kempel Starheim har været i Oslo i 45 år. Først som studerende, siden som medarbejder, bl.a. 10 år som fakultetsdirektør på Det Humanistiske Fakultet. Hun falder ind under Gammeldansk Selskabs-kategorien "karriereemigrant". De danske rødder kommer man ikke udenom selv efter så mange år. Tværtimod, understreger hun.

– Jeg har ikke haft behov for at møde landsmænd før, men det danske får mere betydning for mig, jo ældre jeg bliver. Jeg har dansk kultur med mig fra skolen, litteraturen,

Forskning i dvale

Dansk kemiprofessor i Oslo efterlyser mere dynamik i Norges naturvidenskabelige forskning.

NATURVIDENSKAB

At forestille sig udsigten fra professors kontor på førstesalen i kemi-bygningen falder ikke svært. Men denne morgen gemmer Holmenkollen sig bag en grå dis, som om vejrguderne vil illustrere, hvordan det norske forskningslandskab tager sig ud set med danske Claus Jørgen Nielsens øjne.

– Lidt deprimerende, konstaterer han om de herskende tilstande i norsk naturvidenskab, som politikerne gennem årene har stillet en øget forskningsindsats i udsigt uden, at det er kommet længere end løfterne i de festtaler, han har hørt adskillige af, siden han i 1975 som nyuddannet tog hul på sin universitetskarriere i Norge.

– Industrien er nu begyndt at outsource sin forskning både inden for kemi og andre tunge naturfag. Ingen norske selskaber har mod nok til at give sig i kast med bioteknologisk forskning, som vi ser det i Danmark, og nanoteknologien halter også langt efter, siger Claus Jørgen Nielsen, der betegner udviklingen som deprimerende. Ikke mindst fordi den sender et dårligt signal både til universiteterne og de kommende studerende.

Sidste udkald

– Rekrutteringen er katastrofal lav, hvis andelen af frafaldne er lige så stort som tidligere. Men hvis det er de oprigtigt interesserede, der søger ind, er behovet i den nærmeste fremtid dog dækket ind.

Claus Jørgen Nielsen mener, det er ved at være sidste udkald for norsk forskning, hvis der skal være alternative indtægter, når olieindtægterne fra den off shore-baserede industri begynder at løbe ud omkring 2030.

– Vi ved jo, hvor lang tid det tager at opbygge en videnbaseret industri, som han konstaterer.

Den norske stat søger nu at stimulere industriens interesse i forskningsprojekter ved at fordoble de beløb, virksomheder vil investere.

Lette penge

På norske universiteter har en ny universitetslov og en studiereform skabt hed debat mellem det klassiske universitets støtter og de, der gerne ser et mere markedsorienteret universitet.

– Politikerne søger nu at skabe mere aktivitet ved at rode op i myretuen, forklarer Claus Jørgen Nielsen, der selv efterlyser flere incitamenter til at skabe dynamik i forskningsverdenen.

– Det har indtil nu været for let at få penge til sin forskning fra fakultetet. Det betyder også, at incitamentet til at søge forskningsrådet om penge har været for lille. Den relativt store bevilling, man automatisk har fået fra fakultetet, betyder også, at mobiliteten i den norske forskningsverden stort set er lig nul. Men det vil ændre sig nu, forudsiger kemiprofessoren med henvisning til en ny styreform på fakultetet.

– En næsten enerådig direktør med professorkompetence er nu ansat på hvert institut med magt til at lægge strategien og fordele pengene til forskning, forklarer Claus Jørgen Nielsen, der mener, det var nødvendigt at gøre op med den valgte leder.

– Ikke mindst den automatiske finansiering af forskningen betød, at forholdene var ved at gro til.

Helge Hollesen/campus@au.dk

landskabet – mange ting. Og der er forskel på nordmænd og danskere. Nordmænd er på en eller anden måde meget seriøse.

Det er ikke tilfældigt, at Danmark fostrede H.C. Andersen, og Norge Henrik Ibsen.

Venligere akademikere i Norge

I de akademiske miljøer er der også tydelige forskelle. De bliver gerne diskuteret i Gammeldansk Selskab, som samler 25 danskere et par gange per semester til et stykke med leverpostej eller lignende.

– Der er et mere åbent og venligt akademisk miljø i Norge. Man kan godt være fagligt uenige, uden at debatten bliver hård og skånselsløs som i Danmark. Desuden var Norge hurtigere ude med internationaliseringen. Måske fordi Norge ikke har så stor selvtillid, har landet været mere imødekommende over for at være med i internationale miljøer. En tredje forskel er penge. Dem er der mange af i Norge til forskning takket være olien. Til gengæld har de danske forskere mange kanaler at søge penge fra. I Norge er forsk-

ningsfinansieringen mere monopoliseret, forklarer Harriet Bjerrum Nielsen.

Den helt store forskel ligger i ligestillingen mellem kønnene. Der er nordmændene meget længere fremme, siger Harriet Bjerrum Nielsen og påpeger, at 22 procent af de norske professorer er kvinder, mens det kun er knap otte procent af de danske.

– I Norge er ligestilling et offentligt anliggende. Positiv særbehandling og ligestilling er velset, mens det i Danmark opfattes som et pinligt emne. Danskere opfatter køn som seksualitet, mens nordmændene fokuserer på faglighed. I Norge er der ingen, der synes, det er særlig sjovt, at mænd kommer med seksuelle hentydninger til kvinder i jobssammenhæng – og derfor sker det faktisk heller ikke. Bevidstheden om kønsdiskrimineringens mange udtryk er væsentligt højere i Norge end i Danmark.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

Jonna Fuglsang Keldsen / KLIM

Kunsten at evaluere kunst

To forskere fra Aarhus Universitet har været med til at udvikle en evalueringsmodel for den performative kunst. Nu er modellen udkommet som håndbog til brug for kommuner og kulturinstitutioner over hele landet.

Teatret Gruppe 38 er en af de institutioner, der kommer under Kunstrådets behandling med den nye Ønskekvistmodel. Billedet stammer fra Gruppe 38's opsætning af "En lille sonate".

Kulturpolitik er en jungle af subjektive vurderinger og uddelingsprocedurer, som menigmand ikke er understyret til at forstå. Hvorfor får noget kunststøtte og andet ikke? Det handler selvfølgelig om kvalitet, men i kunst virker det som et tabu at sætte mærkat på noget som godt eller dårligt. Publikumssucces er det eneste håndfaste, man har at forholde sig til, og det er ikke altid et tegn på kunstens kvalitet. En mulig hjælp til arbejdet med at bedømme kvaliteten af kunst er nu udkommet som håndbog.

Bogen hedder *Ønskekysten: En håndbog om evaluering af teater, dans og musik* og er et kulturpolitisk evalueringsredskab til institutioner, opsætninger og enkeltværker. Den er en afledning af et længere, kulturteoretisk arbejde, som tidligere er beskrevet i bogen *Ønskekvistmodellen: Kunstnerisk kvalitet i performativ kunst*.

Jørn Langsted, professor i Dramaturgi, har sammen med Charlotte Rørdam Larsen, lektor i Musikvi-

denskab, været med til at udarbejde modellen.

– Det er i virkeligheden et bestillingsarbejde fra Århus Kommune, der i 1998 opdagede, at man manglede et samlet redskab til at evaluere kulturinstitutionerne med. Vi blev sat på opgaven at afdække feltet, og det kom der en lang teoretisk betragtning ud af. Den nye bog er "digest"-udgaven, siger han.

Ingen karakterskala

Ønskekvistmodellen er bygget op om tre kerneelementer, som beskriver forskellige kriterier for den performative kunst: kunstnernes engagement, deres evner og nødvendigheden af værket, dvs. dets samspil med tiden eller dialog med publikum. Disse tre elementer kan indgå i evalueringen af både opsatte værker og i ansøgninger om midler fra kommunen.

Men der er visse faldgruber, som forfatterne lægger vægt på, man skal undgå.

– Det er vigtigt ikke at se Ønske-

kvistmodellen som en karakterskala. Det er den ikke. Den er derimod en mulighed for at bedømme, om kunsten har en kvalitet, som lever op til de krav, der er for det enkelte projekt, om kunsten lever op til de kulturpolitiske målsætninger, og om den har det indhold, der skal til for at kunne kvalificere den til støtte. Der er selvfølgelig altid en risiko for, at sådanne modeller bliver misbrugt, men vi håber, den kan være med til at skabe en kritisk debat om den performative kunst snarere end at sætte den i kasser mærket "god" eller "dårlig", siger Jørgen Langsted.

Praktisk anvendelig

Bogen er først og fremmest en håndbog i kulturevalueringer. Med eksempler og figurer beskriver den en evalueringsproces, som forfatterne også selv indrømmer er firkantet, men med god grund. Jørn Langsted begrunder nødvendigheden af modellen således:

– Med bølgen af offentlige decentraliseringer ser vi et stigende krav

om evaluering, og for at evalueringen af performativ kunst ikke kun bliver et spørgsmål om at tælle næser i teatersalen, så har vi forsøgt at nancere evalueringsprocessen med denne model. Vi ser den som et samtalerum, et fælles sprog, som kan bruges af folk både med og uden kunstnerisk indblik. Derfor skal håndbogen også være en simplificering, netop fordi den er tiltænkt en praktisk anvendelse, siger han.

Konstitueret forvaltningschef for Fritids- og Kulturforvaltningen i Århus Kommune Ib Christensen er en af de personer, som vil få muligheden for at bruge modellen. Han siger:

– Det er et godt resultat, og vi har allerede brugt den til at strukturere diskussionerne i Århus Kommunes Kunstråd. Det har været svært for politikerne at forholde sig til tidligere evalueringer af kunst, da de har taget udgangspunkt i mange forskellige menneskers holdning til, hvordan de skulle udarbejdes. Det ser ud til, at Ønskekvistmodellen er det

redskab, vi har ledt efter.

Kunstrådet diskuterer netop nu, hvordan næste runde af evalueringer i 2007 skal foregå. Ib Christensen fortæller, at Ønskekvistmodellen indgår som en vigtig del af denne diskussion.

Næste skridt i projektet er en hjemmeside med publicering af udførte evalueringer.

– Vi er meget spændte på at se, hvordan den praktiske del af projektet spænder af, siger Jørn Langsted.

Kasper Thaarup

Hvad vil du efter din bachelor? LÆS CAND.IT. PÅ IT-UNIVERSITETET

Vælg et krævende og spændende 2-årigt kandidatstudium som overbygning på din bachelor – også selvom din bachelor ikke drejer sig om it.

På IT-Universitetet kan du specialisere dig i it til kommunikation, design, softwareudvikling, analyse, multimedie- og webudvikling, projektledelse, computerspil og meget mere. Du får en erhvervsrelevant it-kandidatuddannelse med tæt kobling mellem teori og anvendelse.

INFORMATIONSMØDE

Kandidatstuderende og gæstestuderende
Onsdag den 27. april 2005 kl. 13.00-15.30

Ansøgningsfrist til kandidatuddannelsen er 17. maj 2005 kl. 12.

IT-Universitetet har også ph.d.-, diplom- og masteruddannelser samt enkeltfagskurser på Åbent Universitetet.

Se mere på www.itu.dk

Rued Langgaards Vej 7, 2300 København S

Internationalt Sekretariat

har fået nye
åbningstid.
Fremover holder
ekspeditionen
åbent hver dag
kl. 10-13.

WWW.ITU.DK

CBS GRADUATE SCHOOL

Spil spillet

Lær alle facetter af politisk kommunikation og ledelse

Hvilke er de typiske barrierer, når aktører fra det offentlige og private erhvervsliv agerer med hinanden eller når private virksomheder agerer med frivillige organisationer? Hvordan nedbrydes barriererne? Eller undgås helt? Svarene får du på den nyskabende overbygningsuddannelse – cand.soc. i Politisk Kommunikation & Ledelse.

Med kreativitet, interaktion og ny viden vil undervisere fra en førende forskergruppe lære dig, hvordan du kan bygge stærkere broer mellem de forskellige kulturer i dansk erhvervsliv.

Du kan søge om optagelse på uddannelsen, hvis du har en samfundsvidenskabelig bachelorgrad eller kan dokumentere tilstrækkelig samfundsvidenskabelig studieaktivitet fra en anden fuldført bachelor uddannelse. Din ansøgning skal være os i hænde senest 1. juni 2005. Studiestart er 1. september 2005.

Åbent hus - CBS Graduate School
Torsdag 21. april 2005,
15:00 - 19:00, Solbjerg Plads 3,
2000 Frederiksberg

Læs mere om cand.soc. på
www.cbs.dk/soc

HÆDERLIG SPARERUNDE?

Sparerunden på Humaniora på Aarhus Universitet er ifølge dekanatets udmeldinger i *HUMavisen* fra februar/marts 2005 foregået på en hæderlig måde. Alene med seniorordningerne er der blevet sparet 12 ud af de 20 VIP-stillinger, som var dekanatets mål. Derudover er syv ubesatte stillinger ikke blevet genbesat – tilsyneladende en succes.

Men uheldigvis virker det ikke, som om der har været nogen overordnet strategi for, hvor stillingerne skulle spares, og hvem der kunne få lov til at tage imod seniorordningerne. Konsekvensen er, at nogle fag er blevet meget hårdt ramt, med en halvering af deres undervisningskapacitet. Studienævnet for Spansk, Brasiliansk og Latinamerikastudier (LA-studier), har p.t. kun forskningsbaseret undervisning i spansk. Resten er blevet sparet væk.

På LA-studier er der blevet sparet én fastansat underviser, den eneste, der var. Det er ikke alene et problem for de studerende på dette fag, som nu ikke kan få undervisning. Da samme underviser også har givet forelæsninger på Brasiliansk, forsvandt også den forskningsbaserede undervisning her. Derfor er det svært at se, hvordan dekanatet vil have, at fagene skal leve op til universitetslovens §2: "Universitetet har til opgave at drive forskning og give forskningsbaseret uddannelse indtil højeste internationale niveau inden for sine fagområder."

Situationen på Spansk med 150 studerende er, at to fastansatte undervisere ud af fire har taget imod seniorordningen. Dertil kommer, at Spansk og LA-studier til en vis grad deles om undervisere på deres kandidatuddannelser, så én mistet underviser på et af disse fag påvirker begge fag. Spansk og LA-studier tegner sig således for en besparelse på tre fastansatte undervisere ud af fem!

Kan det virkelig være fakultetets hensigt med sparerunden, at tre fag, Spansk, Brasiliansk og LA-studier, skal amputeres på denne måde? Fakultet har selv meldt ud, at disse fag fortsat skal udbydes på AU, men hvordan er det muligt at udbyde undervisning på LA-studier uden undervisere? Hvordan bliver kvaliteten af undervisningen på Spansk med kun to fastansatte undervisere til 150 studerende, og skal de studerende på Brasiliansk ikke længere have forskningsbaseret undervisning?

Man kan ikke lære sprog uden undervisning og træning. Det kræver øvelser, samtaler og en underviser til at rette på de studerende. Men hvor skal de studerende få den nødvendige

undervisning og træning fra, når der er så få undervisere tilbage? Sparerundens halvering af underviserne på Spansk forværres yderligere af, at der ikke er nogen underviser med en baggrund i sprogforskning, som må siges at være uundværlig for et sprogfag. Er det uddannelse på "højeste internationale niveau"?

Selvom fakultet har meldt ud, at sparerunden var hæderlig, kan vi som studerende ikke se succesen i den historie. Vi frygter og mærker, at vores faglighed er i fare.

Hvis det er dekanatets ønske at nedlægge fagene, ville det være mere hæderligt bare at gøre det i stedet for at udsulte dem, for hvor er hæderligheden i det?

Thilde Bøtcher og Ulla Brogaard
På vegne af Fagudvalget på Spansk,
Brasiliansk og Latinamerikastudier

Svar:

INGEN PLANER OM NEDLÆGGELSE ELLER UDSULTNING

Når dekanatet har omtalt sparerundens resultat og forløb som hæderlig, er det med baggrund i, at det ikke blev nødvendigt med fyringer af VIP'er. Alle de fratrådte medarbejdere valgte selv at tage imod fakultetets tilbud om en seniorordning. Det betyder ikke, at der ikke forestår et arbejde med at udligne de forskelle, der opstod, og genopbygge de miljøer, der af forskellige grunde blev hårdere ramt end andre og i enkelte tilfælde for hårdt ramt.

Et af de steder er Spansk, Brasiliansk og Latinamerikastudier. Her er vi i gang, og der er faktisk givet tilladelse til, at der netop her trods fortsat stram økonomi slås en stilling op, ligesom dekanatet i foråret bevilgede en amanuensisstilling. Der har gennem hele forløbet været forhandlinger mellem dekanat og institutledere, og jeg har efterfølgende, som dekan, også haft møde med de to lektorer på spansk, hvor vi bl.a. drøftede de nye studieordninger og muligheder for samarbejde med andre fag og andre institutioner.

Jeg kan derfor bestemt afvise, at der er skumle planer om nedlæggelse eller udsultning. Og jeg kan forsikre om, at dekanatet anser spansk, brasiliansk og Latinamerika for vigtige elementer i fagviften.

Bodil Due
dekan

Studietur til Sankt Petersborg

Har du endnu ikke lagt planer for sommerferien, er en studietur til Sankt Petersborg måske en mulighed? Det er Studentermenigheden, der tilbyder en uges ophold i en af Europas smukkeste byer, som kan tilfredstille enhver med hang til kunstmuseer, paladser og kulturarv.

Alt dette står da også på programmet, som også byder på mulighed for at møde russere, der er engageret i kirke, samfund og socialt arbejde. Der er plads til 20 deltagere på studierejsen, som koster 5435 kr. Det inkluderer en returbillet med fly fra Kastrup, logi, halvpension og entreer. Der er flere oplysninger om turen op www.smaa.dk

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

DOKTORGRADEN

Forsvar

SUN
Fredag den 27. maj 2005, kl. 14.00 forsvarer 1. reser-
velæge **Helene Nørrelund**, ph.d. sin doktorafhandling
med titlen: “The metabolic role of growth hormone
in humans with particular reference to fasting”. For-
svaret er offentligt og finder sted i Auditorium 424,
Anatomisk Institut, Bygning 230, Universitetsparken.
De officielle opponenter er professor, dr.med. Michael
Kjær, og professor Hans Tornquist, ph.d. Afhandling-
en kan rekvireres ved henvendelse til doktoranden
Skolesvinget 37, 8240 Risskov.

PH.D.-GRADEN

Forelæsninger

SAM
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i stats-
kundskab afholder cand.scient.pol. **Jakob Linaa Jen-
sen** en offentlig forelæsning med titlen: "Metodiske
problemer ved at måle kvalitet i deliberativ samtale
på nettet og forslag til deres løsning" fredag den 29.
april 2005 kl. 14.15 i Aud. A I, bygning 333, Institut
for Statskundskab.

Tildelinger

HUM
Det Humanistiske Fakultets Akademiske Råd har den
14. marts 2005 tildelt ph.d.-graden til følgende:
Susana Silvia Fernández for afhandlingen “La voz pa-
siva en español. Un analisis descursivo”.

Andreas Beck Holm for afhandlingen “At tænke det
politiske politisk. Marx og den filosofiske tradition”.

Maria Elisabeth Louw for afhandlingen “The Heart
with God. The Hand at Work. Being Muslim in Post-
Soviet Bukhara”.

SAM
Det Akademiske Råd har den 11. marts 2005 tildelt
Malene Shin Jensen ph.d.-graden i driftsøkonomi på
grundlag af afhandlingen “Essays on Term Structure
Models, Interest Rate Derivatives and Credit Risk”.

STILLINGER

STUDENTERUNDERVISERE

Statskundskab og Samfundsfag

Under Studienævnet for Statskundskab og Samfunds-
fag opslås et antal stillinger som studenterundervise-
re i efterårssemestret 2005. Ansættelsesperioden vil
være 1.8.2005 - 31.1.2006.
Ansøgningsfristen er senest torsdag den 21. april
2005, kl. 12.00.
Se det fulde opslag på: www.au.dk/meddelelser.

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærerne på:
www.perst.dk

FORSKNINGSSTØTTE

Fonden af 17-12-1981

opslår hermed ledige stipendier til forskning inden
for sygdomsbekæmpelse.
Støtten ydes i år i form af et seniorstipendium eller
et scholarstipendium. Stipendierne bevilges for 1 år.
Det understreges ved nærværende, at Fonden af
17.12.1981 i år IKKE åbner mulighed for ansøgning
om kandidat/ph.d.-stipendier, hvorfor ansøgninger
om sådanne ikke vil komme i betragtning. Ansøgning
skal være fondens bestyrelse i hænde senest den 1.
juni 2004. Ansøgningsblanketterne kan endvidere re-
kvireres i elektronisk form ved henvendelse til advo-
katkontoret. Yderligere oplysninger på
www.au.dk/meddelelser

Grants from the Nordic Cancer Union

announces the possibility to apply for grants for
2006 for supporting and stimulating collaborative
cancer research within the Nordic countries (minimum
two countries). The research projects must have can-
cer relevance, be uniquely suited to be carried out
within the Nordic countries, and the effect of collabo-
ration should be synergistic. Funding of such collabo-
rative projects is restricted to 1) epidemiological stu-
dies utilizing the national cancer registers, 2) clinical
trials, 3) planning of such studies and pilot projects
(eg. within Nordic planning groups).
Application deadline: 10th of June, 2005.
Application forms can be loaded at: [http://ncu.can-
cer.dk/research/application](http://ncu.can-
cer.dk/research/application).

Eva og Henry Frænkels Mindefond

Af fondets midler kan der i år 2005 uddeles ca. kr. 1
million til fremme af forskning af kræft-, hjerte- og
kredsløbssygdomme. Støtten kan gives til indkøb af
apparatur, udgivelse af videnskabelige skrifter eller til
legater til videnskabsmænd og læger til forskning
ved videnskabelige institutioner her i landet eller i
udlandet, f.eks. gennem udvekslingsophold for dan-
ske eller udenlandske videnskabsmænd. Fonden vil i
særlig grad lægge vægt på udveksling mellem Dan-
mark og Israel.
Fondsbestyrelse: Overingeniør Allan Hannover,
overlæge, dr.med. Johan Lanng Nielsen og advokat
Thor Andersen.

KURSER

Forskeruddannelsen - Sundhedsvidenskab

Oversigt over kurser kan ses på
www.health.au.dk/forskeruddannelse

Moderne Sociologisk Teori –

ph.d.-kursus på Handelshøjskolen
Many PhD students are confronted with sociological
problems in their projects. Therefore it can be very
useful to get a broad general view of the topics in
modern sociological theory, and it is also the inten-
tion of this course to give such a survey. The course
will give a broad introduction to the theories discus-
sed these years. There will be a special presentation
of Anthony Giddens, Pierre Bourdieu, Ulrich Beck,
Zygmunt Bauman, Michel Foucault, Jürgen Habermas
and Niklas Luhmann.
Ansøgningsfrist: Fredag den 15. April 05
Kurset og ansøgningsblanket findes på:
[http://www.cbs.dk/forskning_viden/forskeruddan-
nelser/aktuelle_kurser](http://www.cbs.dk/forskning_viden/forskeruddan-
nelser/aktuelle_kurser)

Redigeret af Journalkontoret,
Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.
Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i ulige uger – 10 dage før udgivelse.
Journalkontoret forbeholder sig ret til – i den trykte avis – at forkorte opslagene
med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.
Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk
Se deadlines på www.au.dk/da/adm/journal/meddel/

LEGATER

Konsul Johannes Fogh-Nielsens og Fru Ella Fogh-Nielsens Legat

Af dette legat til fordel for videnskabelig forskning
ved Aarhus Universitet, fortrinsvis inden for medicin,
kan uddeling finde sted. Der kan søges støtte til pro-
jekter, hvor støtte fra det offentlige ikke kan forven-
tes. Der vil ikke kunne bevilges støtte til egen løn,
løn til ikke-videnskabelig medhjælp eller til udgifter i
forbindelse med udgivelse af doktordisputatser.
Der vil være ca. 85.000 kr. til rådighed. Ansøg-
ningsfrist mandag den 2. maj 2005, kl. 12.00.
Se www.au.dk/meddelelser

Japetus Steenstrups Legat

Af Japetus Steenstrups Legat vil der i maj 2005 kun-
ne uddeles 20.000 kr (i flere portioner) som under-
støttelse til naturhistoriske og arkæologiske studier,
især sådanne, som kan belyse naturforholdene og
oldtidskulturen i Danmark (med Grønland) og Island.
Ansøgning med budget og med angivelse af cpr.nr,
privatadresse, tlf.nr, bankens reg.nr og kontonummer
sendes inden den 15. maj til: Marianne Philipp,
Biologisk Institut, Øster Farimagsgade 2D, 1353
København K.

MARGRETHE MØLLER FONDEN

uddeler i forbindelse med projekter vedrørende cellu-
lær membrantransport et begrænset antal portioner å
højt kr. 5.000 til dækning af rejseudgifter til delta-
gelse i videnskabelige møder eller korterevarende
besøg ved udenlandske institutioner i perioden 1. juli
2005 - 1. juli 2006.
Ansøgninger indeholdende curriculum vitae, pro-
jekt, publikationsliste og personnummer indsendes til
advokat Niels Simonsen, SCS-Huset, Østergrave 4,
8900 Randers senest mandag den 9. maj 2005.
Se www.au.dk/meddelelser

BOLIG

Til leje:
Villa i nærheden af Aarhus Universitet udlejes i juli
måned 2005 til danskere eller udlændinge med
tilknytning til Aarhus Universitet. Mobil 2325 1575

Egmont Studentergaard

Pr. 1. maj er der ledige værelser på Egmont
Studentergaard. Ren idyl for den nette sum af
1649,- pr. måned alt inklusiv. Hertil kommer ind-
skud på 1649,- der går til istandsættelse og ved-
ligeholdelse, som derfor ikke tilbagebetales.
Værelserne er 12 kvm. store, lyse og højt til
loftet. Til værelset hører desuden 6 kvm. med eget
bad/toilet og entre med store indbyggede skabe.
For yderligere information skriv til
formand@egmontstudentergaard.dk eller klik ind
på vores hjemmeside www.egmontstudentergaard.dk
for ansøgningsskema.

Boligannoncer

Sendes til
Studenterrådet, Aarhus Universitet,
Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C.,
Tlf. 8942 1164.
vedlagt 30 kr. til dækning af omkostninger.
Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk
indbetales beløbet med angivelse af navn
på 3635 - 4809 5008 45.
Annoncen kan afleveres personligt
på ovennævnte adresse.
Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det også muligt at indtaste sin annonce
gratis. Annoncen vil være tilgængelig i ca. 20
dage.

Kurser og workshops ved E-læringsenheden

E-læringsenheden er Aarhus Universitets service
for undervisere og øvrige ansatte, der ønsker
at benytte it i forbindelse med undervisning,
forskning og erfaringsudveksling.
Enheden tilbyder følgende kurser og workshops i
foråret 2005:

20. april: Formidling på internettet

27. april: Pædagogisk brug af Powerpoint

11. maj: Samarbejde via internettet

23. maj: Videokonference til møder
og undervisning

1. juni: Erfaringer med e-læring

Enheden tilbyder også adgang til det IKT-pæda-
gogiske værksted, hvor man blandt andet kan få
hjælp til at scanne dias, redigere lyd og producere
videobaseret undervisningsmateriale.
For yderligere oplysninger og tilmelding se
www.iktlab.au.dk.

KALENDER

11.-28. APRIL

D(IGITAL)-DAG FANTASTISKE STEDER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

Mandag 11.

KL. 13.15. GRUNDTVIG OG SKOLEN
Ph.d.-stipendiat Ulrik Overgaard i forelæsningsrækken *Grundtvig og grundtvigianismen*. Auditorium A 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Center for Grundtvigstudier.

KL. 15. JEAN MONNET LECTURE
Towards a “Real” European Constitution? Marlene Wind, Senior Lecturer, Dept. of Political Science, University of Copenhagen. Building 324, auditorium 025. Arr.: Jean Monnet Center.

KL. 15.15. MENNESKELIVETS BEGYNDELSE OG FOSTERUDVIKLING
I foredragsrækken *Livets grænser* fortæller overlægerne Gitte Esberg og Olav Bjørn Petersen, børneafdelingen på Skejby Sygehus, og sygehuspræst Helle Rørbæk Hørby om overvejelserne omkring menneskelivets begyndelse og grænser og betingelserne for liv. Se www.teo.au.dk Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

Tirsdag 12.

KL. 13. THE 21ST CENTURY U.S. FAMILY’S “STALLED REVOLUTION”
Professor Karen V. Hansen, Associate Professor of Sociology and Women’s Studies at Brandeis University, on the structural discontinuity between workplace structure and kinship needs, which has created a “stalled revolution”. The lecture poses the question: Can fathers fix it? Lok. 415, bygn 467, Nobelparken. Arr.: American Studies Center Aarhus, Afd. for Kønsforskning og Engelsk Afdeling.

Onsdag 13.

KL. 10. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
The challenges of living in “apartheid” and post-apartheid in South Africa by Elaine Botha. Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 13. THE LIFE OF A US CORRESPONDENT
Tom Buk-Swienty, US correspondent for *Weekendavisen*, will report on his work covering the United States for a Danish audience, and will focus on his reporting of the more recent US presidential election. Lok. 415, bygn 467, Nobelparken. Arr.: American Studies Center Aarhus.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR
Prof. Erika Fischer-Lichte, Freies Universität, Berlin, on The Concept of Performance – Developing a New Politics. Lok 124, Kasernen, Langelandsgade 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KL. 19. DARWINISME OG SKABELSESTRO
Lektor Jakob Wolf om den såkaldte intelligent design-teoris kritik af den darwinistiske udviklingsteori og forholdet til skabelsestroen. Møllevangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

KL. 19. OVERSETE FILOSOFFER
Under forårets tema *Det 20. århundredes mest oversete filosoffer* taler Peter Kemp om Bergson. Mere på www.hum.au.dk/filosofi/FF/ Entré kr. 25,-. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Filosofisk Forening.

KL. 19.30. NYE RELIGIONER I HELLENISTISK-ROMERSK TID OG I DAG
Professor Per Bilde og lektor Mikael Rothstein belyser forskelle og ligheder mellem de to perioder og mulig fælles træk i udviklingen af nye religioner i forskellige perioder og kulturer. Aud. 3, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Religionsvidenskabelig Forening.

Torsdag 14.

KL. 15.15. FILOSOFISKE ASPEKTER AF KEMIEN
Lektor Knud Jørgen Jensen, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, om NMR-spektroskopi. Institut-kollokvium. Koll. G4, bygn. 532, Ny Munkegade. Arr.: Steno Instituttet.

KL. 19.30. RELIGION OG POLITIK – OM SIKKERHEDSLIGGØRELSE
Professor i international politik Ole Wæver. Hornung-stuen, Studenternes Hus. Arr.: Idéhistorisk Forening.

KL. 14.15. BIRC SEMINAR
David Edwards, Novo Nordisk, on Algorithms for selecting the best graphical model. Kollokvium 02, Building 090, Høegh-Guldbergs Gade 10. Abstracts at www.birc.au.dk/activities/BIRCseminar Arr.: Bioinformatics Research Center.

KL. 19.30. KIERKEGAARD OG KILDEKRITIKKEN
Peter Tudvad, forfatteren til *Kierkegaards København*, fortæller om de problemer, han som ikke-faghistoriker har oplevet ved at tvinges til at bedrive grundforskning, og om den revision af Kierkegaards biografi, som denne forskning har ledt til. Kr. 25,- for ikke-medlemmer. Mødelokale 2, Studenternes Hus . Arr.: Historia.

KL. 19.30. HAMLET OG JESUS
Teologen Benny Grey Schuster giver en teologisk tolkning af Shakespeares tragedie. Hornung-stuen, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.

Fredag 15.

KL. 17. SEXTANT
En multimedieperformance med det internationale kunstprojekt *Tura Ya Moya*. Steno Museet, C.F. Møllers Allé. Entré kr. 120,-. Viser også kl. 20. Billetter på tlf. 8942 3975.

KL. 20. POETRY SLAM
Tredje afdeling af de åbne Århusmesterskaber 2005. Gratis for medlemmer, andre kr. 30,-. Nordhavns-gade 1-3. Arr.: Poetklub Århus og STUDENTERHUS ÅRHUS.

Lørdag 16.

KL. 11-18 MUSIKANALYTISKE TEMAER I DANSK MUSIKVIDENSKAB
Symposium hvor 20 danske musikforskere fremlægger deres resultater af og visioner for musikanalyse. Pris kr. 150,-. Tilmelding til Thomas Holme Hansen, Afd. for Musikvidenskab: musthh@hum.au.dk Arr: Dansk Selskab for Musikforskning.

KL. 17. SEXTANT
En multimedieperformance med det internationale kunstprojekt *Tura Ya Moya*. Steno Museet, C.F. Møllers Allé. Entré kr. 120,-. Viser også kl. 20. Billetter på tlf. 8942 3975.

Søndag 17.

KL. 11. SEXTANT
En multimedieperformance med det internationale kunstprojekt *Tura Ya Moya*. Steno Museet, C.F. Møllers Allé. Entré kr. 120,-. Billetter på tlf. 8942 3975.

Mandag 18.

KL. 13.15. GRUNDTVIGIANISMEN I DANMARK
Lektor, dr. theol. Thorkild C. Lyby i forelæsningsrækken *Grundtvig og grundtvigianismen*. Aud. A 1, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Center for Grundtvigstudier.

KL. 15. JEAN MONNET LECTURE
Emil Kirchner, Jean Monnet Professor, University of Essex on Governing European Security – Conceptual and Empirical Challenges. Building 324, auditorium 025. Arr.: Jean Monnet Center.

Tirsdag 19.

KL. 15.15 PERIFERI OG CENTRUM I EUROPA I MIDDELALDEREN
Prof. Sverre Bagge, Centre for Medieval Studies, Bergen, giver en faglig og strukturel præsentation af middelaldercentret i Bergen. Mødelokale 2.3, Studenternes Hus. Arr.: Center for Vikingetids- og Middelalderstudier

KL. 19.30. JEREMIAS, GUD OG DEN TVIVLSOMME METAFOR
Giver det mening at betragte profeten Jeremias som en metafor for Gud eller der er noget andet på spil?, spørger lektor Else K. Holt, der også kommer ind på, hvad autoritet overhovedet er i en post-moderne, teologisk sammenhæng. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.

KUNSTUDSTILLING

Dorthe Kildedal Nielsen er en af de seks kunstnere, som for tiden udstiller i Sprogbiblioteket i Nobel-parken. Hendes motiver opstår typisk gennem en eksperimenteren med former, farver og kompositioner, og udfolder sig ofte i et surrealistisk univers.

Sprogbiblioteket i Nobelparken er for tiden ramme om en udstilling med værker af kunstnere med tilknytning til Institut for Organisation og Sociale Forhold ved Aalborg Universitet. De har fundet sammen i kunstnergruppen HEBE, der blev etableret i 2002 i forbindelse med en medarbej-

derudstilling på instituttet. Den farvestrålende udstilling kan ses dagligt i bibliotekets åbningstid. Det er også muligt at stifte nærmere bekendtskab med kunstnerne på www.hebe.dk

HYLDEST TIL DEN ORANGE REVOLUTION

Den “Orange Revolution” i Ukraine, som bragte den demokratisk valgte præsident Viktor Jusjenko til magten, er temaet for en fotoudstilling, som den 19. april kommer forbi Aarhus Universitet, der er vært for arrangementet i samarbejde med Ukraines Ambassade i Danmark.

Udstillingen består af billeder og lyd fra revolutionisdagene i 2004. Videofilm og 200 fotografier fra Uafhængighedspladsen i Kiev viser, hvorledes millioner af ukrainere gjorde krav på deres ret til frihed og demokrati i Ukraine. En del af udstillingen handler om præsident Viktor Jusjenkos tiltrædelse.

Ved arrangementet er der mulighed for at høre sange fra revolutionen og møde mennesker, som har været med til at skabe europæisk historie. De to ukrainske sangere Irena Zakharko og Olexandr optræder med ukrainsk folkemusik og klassisk musik, og der bliver også budt på smagsprøver fra det ukrainske køkken.

ORANGE REVOLUTION. KYIV-2004
19. april 2005 kl. 13-16
Nobelsalen, bygning 453, lokale 122

KUNST OG VIDENSKAB

Per Kirkeky: Plankesten (2000). Olie på lærred.

ben og især geologien, sådan som en kunstner oplever den. I andre værker er han simpelthen præget af, at kunstneren og videnskabsmanden i visse tilfælde har fælles fremgangsmåder. Morell vil f.eks. tale om, at både forskeren og maleren er underlagt nødvendigheden af at strukturere et stof, og også har fælles interesse for øjet og perceptionen eller for farverne, der både er et videnskabeligt og filosofisk objekt som hos Newton, Goethe og Wittgenstein og kunstnerens udtryksmiddel.

KUNSTNEREN SOM POLYHISTOR
Torsdag den 28. april kl. 19.30
Studenternes Hus

Maleren – og videnskabsmanden – Per Kirkeby er i fokus i idehistorikeren Lars Morells foredrag, når Studenterkredsen inviterer til en aften om forholdet mellem kunst og videnskab. Et

emne, som Lars Morell også behandler i sin seneste bog *Kunstneren som polyhistor*. Netop Per Kirkeby, der er uddannet geolog, kommenterer i visse af sine værker videnska-

PERFORMANCE I PLANETARIET

DANMARKSHISTORIE PÅ 2 TIMER

KL. 19.30. DANMARK I EUROPA 750-1300
Nils Hybel om sin udlægning af Danmark og Europas tilblivelseshistorie i bogen *Danmark i Europa 750-1300*, hvor en sammenligning og integration af dansk og europæisk historie også er et spejl af forfatteren – så meget som en historiker kan gøre det.
Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Historia.

KL. 20. KONCERT
Gratis tirsdagskoncert med den dansk/islandske jazzkvintet Amalgam. Nordhavns­gade 1.
Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Onsdag 20.
KL. 10. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
Informal Get-together. Faculty Club, Building 421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 13.15 NARRATIVES OF INCONCLUSION
Den eksperimentelle amerikanske forfatter Thalia Field giver en multimediefremstilling af uddrag af hendes kommende og allerede publicerede arbejde. Bygning 441, Aud. 3, Teologi. Arr: Afd. for Engelsk

KL. 17.30. FORTÆLLINGER FRA FREMTIDEN

Da kunsten første gang stak hovedet indenfor i it-verdenen, blev resultatet “skrivebordet” og “ikonerne” – den grafiske brugergrænseflade var født. Siden har kunsten løbende beriget it-verdenen, og kunstnere bruger i stigende grad computeren som redskab til at udtrykke deres kreativitet på og igennem. Mads Thimmer viser aktuelle eksempler på kunst og it, som smelter sammen og skaber helt nye verdensbilleder. Århus Hovedbibliotek, Mølleparken. Arr.: Innovation Lab.

KL. 14.15. THE FAILURE OF THE U.S. HEALTH CARE SYSTEM
Simply put, the U.S. health system is not sustainable!, claims Research Scholar Robert H. Blank, New College of Florida. In this guest lecture he will show how it has come to be in such a desperate situation and why the U.S. seems incapable of setting limits and explicitly rationing health care resources, actions that are needed to ensure a fair and equitable system. Building 264. Arr.: Master of Public Health.

KL. 19. DET GODE LIV
Pastor emeritus Broder Wandahl deler ud af historier fra et langt præsteliv. Rødkløvervej 3.
Arr.: Studentermenigheden.

Torsdag 21.
KL. 10.30.-15. D[IGITAL]-DAG
Seminar om interfacekulturens æstetik. En række forskere går bag skærmen og ud i kulturen for at se og diskutere, hvad der sker, når kulturen trænger ind i computeren, og computeren bliver kulturel. Læs mere på www.interfacekultur.au.dk
Lille Sal, Kasernes­cenen, Langelands­gade.
Arr.: Forskningsprojektet Interfacekulturens æstetik.

KL. 15.15. DEN NORDEUROPEISKE OPLYSNING OG VIDENSKABEN
Forskningsstipendiat, ph.d. Kasper Risbjerg Eskildsen, Saxo Institut­tet, Københavns Universitet. Institutkollokvium. Koll. G4, bygn. 532, Ny Munkegade.
Arr.: Steno Institut­tet.

Søndag 24.
KL. 20. FULDMÅNEAFTEN
Forårshimlen. Forårets stjernehimmel og musik under stjernerne. Forestillingen gentages kl. 21.30. Entré kr. 60,-. Planetariet, Steno Museet, Universitetsparken.
Arr: Steno Museet.

Mandag 25.
KL. 19.30. DANMARKSHISTORIEN PÅ 2 TIMER
Hvordan er det nu lige historien hænger sammen - og hvad er egentlig de vigtigste begivenheder i Danmarks historie? Lektor Carsten Porskrog Rasmussen giver som historiker sin prioritering af de vigtigste begivenheder og forandringer i den danske historie – fra begyndelsen til i dag. Kr. 25,- for ikke-medlemmer. Nordhavns­gade 1. Arr.: STUDENTERHUS ÅRHUS.

Tirsdag 26.
KL. 19-21. VIDENSKABSCAFÉ
Liv – i rummet og på jorden.Debat og dialog om livet, døden og marsmænd med astrofysiker Anja Andersen, teolog Viggo Mortensen og biolog Christian Baron. Gratis entré. Planetariet, Steno Museet, C.F. Møllers Allé. Arr.: Videnskabscaféen i Århus.

Onsdag 27.
KL. 10. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP
Excursion to the Estate Clausholm Castle.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR
Prof. James Phelan on Narratology Today. Lok 124, Kasernen, Langelands­gade 139.
Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KL. 19. H.C. ANDERSEN-GUDSTJENESTE
Gudstjenesten åbner op for digterens eventyrbog for at belyse livets gode og knap så gode sider. Mølle­vangskirken. Arr.: Studentermenigheden.

Torsdag 28.
KL. 13-17. FANTASTISKE STEDER
Tværfagligt seminar om iscensættelse og oplevelse af provinsens steder i Norden i en global markeds­kultur. Mere på www.hum.au.dk/ckulturf Mødesal 2, Studenternes Hus. Arr.: Center for Kulturforskning

KL. 13.30-18. TOTALITARISME: VENSKAB OG FJENDSKAB
Symposium med oplæg ved: Hans-Jørgen Schanz (Hvad er Totalitarisme?), Allan A. Lund (Nazisme), Curt Sørensen (Stalinisme), Gert Sørensen (Fascisme), Mehdi Mozaffari (Islamisme), Jan Ifversen (Civilisation og barbari), Carsten Bagge Laustsen og Mikkel Thorup (Konceptet: Fjendskab), Adam Diderichsen (konceptet: Venskab) samt bidrag fra Uffe Østergaard, Ole Nørgaard, Carsten Juhl og en række andre.
Yderligere oplysninger: 990725@ps.au.dk
Symposiet fortsætter fredag den 29. kl. 9.30-16. Richard Mortensen Stuen.
Arr.: Institut for Statskundskab.

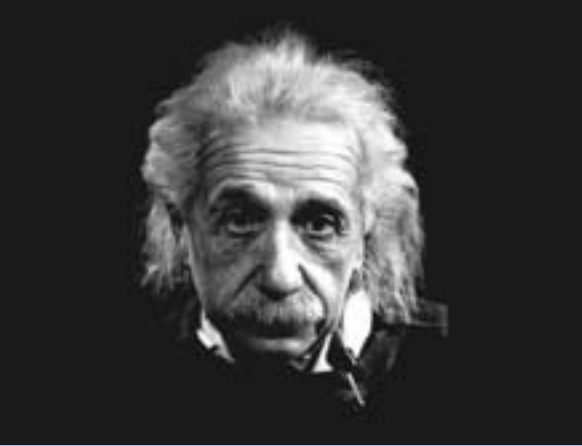
KL. 14.15. BIRC SEMINAR
Brian Vinter, Dept. of Mathematics & Computer Science, SDU, on Minimum intrusion Grid. Kollokvium 02, Building 090, Hoegh-Guldbergs Gade 10
Abstracts at www.birc.au.dk/activities/BIRCSeminar
Arr.: Bioinformatics Research Center.

KL. 15.15. SCIENCE CENTRE
i krydsfeltet mellem naturvidenskaben, skolen, virksomhederne, forskningen og den livslange læring
Direktør Asger Høeg, Experimentarium, København. Institutkollokvium. Koll. G4, bygn. 532, Ny Munkegade. Arr.: Steno Institut­tet.

KL. 19. INCEST I ÆGYPTEN
Lektor mag.art. Paul John Frandsen, Carsten Niebuhr Institut­tet, Københavns Universitet. Museet holder ekstraordinært åbent fra kl. 18-19, så man bl.a. kan besøge den lille ægyptisk samling, hvor hovedattraktionen er en mumie fra ca. 1000 f.Kr. Fri entré.
Antikmuseet, bygn. 414. Mere på: www.daes.dk
Arr.: Dansk Ægyptologisk Selskab og Antikmuseet.

KL. 19.30. FRIHED TIL FORSKELLIGHED
Rune Engelbreth Larsen, formand for Minoritetspartiet. Preben Hornung stuen, Studenternes Hus.
Arr.: Idéhistorisk Forening.

FORELÆSNINGER OM EINSTEIN

Det er i år 100 år siden, fysikeren Albert Einstein i løbet af nogle få måneder skrev en række artikler, som revolutionerede fysikkens verdensbillede og senere gjorde ham til en superstjerne inden for videnskaben. Især hans relativitetsteori vakte opsigt, og mange opfattede Einstein som videnskabens kulturradikale svar på Picasso og Freud.

Hundredåret for Einsteins epokegørende skrifter er af FN udnævnt til Verdens fysikår – dels for at markere jubilæet, dels for at anerkende den betydning, fysikkens resultater har for de moderne samfund. Her i Århus markeres året med seks

forelæsninger, som Aarhus Universitet og Ingeniørhøjskolen i Århus arrangerer.

Lektor Brian Bech Nielsen lægger ud med en forelæsning om Einsteins mirakuløse år i 1905 og gennemgår de tre afhandlinger og deres betydning for den moderne fysiks gennembrud. Senere følger professor Klaus Mølmers foredrag om dialogerne mellem Einstein og Niels Bohr, der er behandlet i filmen *Københavnertolkningen*, som vises i samme forbindelse. Forårets arrangementer afsluttes med professor Helge Kraghs forelæsning om “Fysik, kriser og kultur”. Senere følger yderligere tre forelæsninger.

EINSTEINFORELÆSNINGER
26. april, 3. maj og 17. maj kl. 19.
Søauditoriet, Universitetsparken.
Gratis adgang.
Se også www.phys.au.dk

KANDIDATMØDE

Er du snart færdiguddannet – så mød op på vores kandidatvejledningsmøde

Københavns Universitet
Studiegården, Studi­estræde 6, Anneks A og B

Tirsdag den 19. april 2005
kl. 16.30 - 20.00

Roskilde Universitetscenter
Universitetsvej 1, Auditorium i bygning 45.0

Torsdag den 21. april 2005
kl. 12.30 - 16.00

Aarhus Universitet
Søauditorierne, Bartholins Allé, Bygning 250
Auditorium 2 (GL, DM og MA)
Auditorium 3 (DJØF og AAK)

Tirsdag den 26. april 2005
kl. 13.00 - 16.00

Arrangør:
Et samarbejde mellem universiteternes centrale studie- og erhvervsvejledning, Dansk Magisterforening (DM), Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Magistrenes Arbejdsløshedskasse (MA), Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) og Akademikernes Arbejdsløshedskasse (AAK).

Program

Universitetet
• afslutningen af uddannelsen og udslningsregler

A-kasserne: AAK og MA
• hvad kan a-kassen gøre for mig?
• dimittendregler
• dagpenge

Organisationerne: DJØF, DM, GL og MJS
• jobsøgning - hvordan får jeg mit første job?
• hvor er jobbene?
• ledighed og beskæftigelse
• hvad er lønnen, og hvordan er markedsvilkårene?
• gode kontrakter
• kompetence- og karriereudvikling

En TAP på toppen

LOTTERI

To millioner euro lige ned i foret.

Det var det beløb, undertegnede blev stillet i udsigt for ganske nylig, da der pludselig dumpede en lykønskningssmail ind i AU-mail-boksen fra et internationalt lotteri med base i Irland.

Min e-mail-adresse, lød beskeden, var blevet vedhæftet billetnummer 27522465896-6453, og netop det nummer var blevet udtrukket med de heldige cifre 7-14-18-31-45. Resultat: I konkurrence med ikke færre end 30 millioner andre tilfældigt udvalgte e-mail-adresser var min en af de heldige med de rette cifre, og jeg havde vundet andenpræmien i lotteriet til en værdi af to millioner euro.

Nu er man jo ikke født i går, og da slet ikke når det drejer sig om, at nogen per e-mail lader forstå, at de vil lade lotteripenge falde ned som manna fra himlen. Så selvom e-mailen så yderst professionel ud og i øvrigt var helt uden stave- og slåfejl, tøvede jeg lidt med at fare ned til den nærmeste ejendoms-mægler for at lægge billet ind på en strand-vejsvilla – især da det viste sig, at flere på redaktionen havde modtaget præcis den samme mail. Kort sagt slog jeg koldt vand i blodet. Men så skete der noget uventet.

Mr. Author Stowel

Helt uden at jeg havde foretaget mig yderligere, dumpede en ny e-mail ind fra en mr. Author Stowel, indehaver af firmaet Author Stowel & Associates. Denne gang var det en personlig henvendelse til Mr. Hans Plauborg. Jeg kunne selv vælge, lød beskeden, om jeg ville komme forbi og hente præmien på kontoret i Irland eller få den overrakt via det kurerfirma, mr. Stowel samarbejdede med.

Når man har udsigt til to millioner euro forrekommer en sviptur til Irland ikke som det største offer at bringe. Men trods udsigten til at blive beskyldt for at være både en nærgripind og en dovenlars besluttede jeg mig nu alligevel for, at det var sikrere at vente på kureren hjemme i lænestolen med en Campari i hånden. Author Stowel virkede ganske vist som en venlig fyr, man hurtigt kunne komme på fornavn med, men man ved aldrig. Desuden var der noget ved navnet “Author”, som ikke vakte den største tillid i min sproglige bevidsthed (det skal nævnes, at jeg selvfølgelig tjekkede, om der var en practical joke gemt i navnet, men det lod ikke til at være tilfældet).

Guaranteed prize winner

Dagen efter fulgte endnu en mail fra min uventede mæcen. Den indeholdt en vedhæftet fil med navnet “winning certificate”, som jeg straks åbnede med en smule hjertebanken.

Mon udsigten fra Holmenkollens top er lige så pragtfuld som udsigten til at være blevet to millioner euro rigere i et irsk lotteri?

Filen viste sig at være et meget officielt udseende papir udsmykket med både farvestrålende lotterikugler og et nydeligt firkløver samt mit navn og et 2-tal efterfulgt af en dejlig masser nuller. Navnlig hæftede jeg mig ved ordet “original” og sætningen “guaranteed prize winner” på vindercertifikatet. Var jeg virkelig havnet på den grønne gren? Author Stowel havde i det mindste endnu ikke forespurgt om mit kontonummer eller forlangt en diskret transaktion til en schweizisk bankkonto. På den anden side havde han heller ikke ringet og ønsket mig tillykke personligt, hvilket jeg ærligt talt var en smule muggen over, vinderbeløbet taget i betragtning. Men måske var det kun vinderen af førstepræmien, der fik æren af et opkald fra mr. Stowel.

Omhyggelig omgang med checks

Senere samme dag tog sagen endelig den drejning, jeg havde frygtet, men nok ventet. For at få overrakt min check på to millioner euro af mr. Stowels “deliveryman”, Nigel Allen, bad førstnævnte mig om at indbetale 350 britiske pund. Beløbet skulle dække en omhyggelig og forsigtig omgang med checks på beløb af den størrelse. For så vidt en smuk tanke, men skulle det nu være nødvendigt at bede vinderen af to millioner euro om et par håndører for at levere varen? Også selvom der kun var tale om en andenpræmie?

Jeg skrev straks en e-mail til Nigel Allen med cc til Author Stowel og bad om en god forklaring. Ellers kunne de rende og hoppe med deres to millioner euro.

Jeg havde ærlig talt forventet, at sagen ville ende her, men Nigel Allen svarede straks, at hvis jeg havde spørgsmål til leverancen og betalingen, kunne jeg blot kontakte direktøren for lotteriet Jesse Freeman – manden, der havde skrevet under på mit vindercertifikat.

Jeg skrev tilbage, at jeg denondentlynemig ikke skulle tage kontakt til nogen som helst, men at jeg forventede at blive ringet op snarest, hvis dette lotterisjov havde noget på sig.

Swahili-engelsk

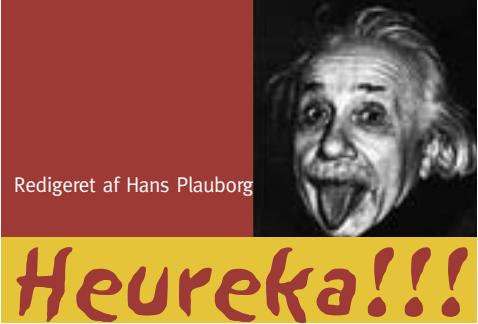
Jeg skal ærligt indrømme, at jeg blev lidt paf, da mobilen ringede kort efter, og mr. Author Stowel *himself* præsenterede sig. Ville en fupmager gå så langt som til at ringe op efter så lang en korrespondance per e-mail?

Ja!

Nu kan det selvfølgelig være, mobilforbindelsen bare var usædvanlig dårlig den dag, men det lød mest af alt som om mr. Stowel talte engelsk med stærk swahili-accent. I hvert fald var jeg ikke i stand til at forstå et

ord af, hvad der blev sagt. Jeg bad ham ringe på mit fastnetnummer, og han formulerede noget, der mindede om et “yes”.

Men telefonen forblev tavs. Og mr. Stowel ringende heller ikke dagen efter eller dagen efter igen. Og jeg er endnu ikke blevet to millioner euro rigere. Men jeg drømmer stadig om en villa på Strandvejen, og i det mindste er jeg blevet en oplevelse og et vindercertifikat på to millioner euro rigere.

Aber foretrækker sex og status

At sex og berømmheder sælger på tv, er for længst bevist. Nu viser et nyt studium fra Duke University Medical Center, at også (han)aber labber sex og status i sig.

Tolv voksne macacaaber deltog i undersøgelsen, hvor forskerne først fandt ud af, hvordan det indbyrdes sociale hierarki mellem hannerne så ud. Derefter fotograferede de hanaberne samt kønsdelene hos hunaberne, og så var der showtime: Hannerne blev placeret foran en computerskærm og blev belønnet med juice, hver gang de skiftede blik fra et billede til et andet. Nogle billeder gav mere juice end andre.

Resultatet var entydigt: Når hanaberne fik valget mellem at se et foto af en anden han med lav status, men med høj juice-belønning, og et foto af hunernes kønsorganer, valgte de konsekvent at kigge på det sexede billede, som kun gav en meget lille belønning. De foretrak også at “betale” med juice for at se på billeder af andre hanaber med høj status. Omvendt forlangte de en ekstra belønning for at kigge på billeder af aber – hunner som hanner – med lav status.

Forsøget viste også, at aber med høj status er noget mere tilbøjelige til at beundre sig selv i et spejl end aber med lav status.

Forskerne mener, at undersøgelserne kan lede til en bedre forståelse af neurofysiologiske sygdomme hos mennesker. For eksempel er autisme ofte forbundet med uvilje til at kigge på andre mennesker.

Vi bliver 1000 år

Den bibelske patriark Metusalem nærmede sig efter sigende de 1000 år, og i fremtiden bliver det mere reglen end undtagelsen, at vi skal have 1000 lys i lagkagen, hævder en genetikforsker ved Cambridge University.

Dr. Aubrey de Grey mener, at fremskridtene inden for stamcelleforskning nu går så stærkt, at nogle folk, der lever i dag, vil komme til at fejre deres 1000-års fødselsdag. Ifølge Grey vil det inden for de næste ti år være muligt at fordoble levetiden for laboratoriemus, og når først vi er i stand til at forsinke aldringsprocessen med 25 år, er mulighederne uanede, mener Grey.

– Jeg vil til enhver tid sætte penge på, at den første person, der bliver 1000 år, allerede er født, udtaler dr. Grey.

Musik reducerer smerte

Musik kan hæve smertetærsklen betydeligt, fastslår forskere fra Caledonian University i Glasgow efter flere forsøg, hvor frivillige blev bedt om at holde hænderne i iskoldt vand så længe som muligt.

Nogle af forsøgspersonerne så fjernsyn, andre lavede knæbøjninger og andre igen lavede ingenting, mens de påførte sig selv milde forfrysninger. De personer, der lyttede til deres yndlingsmusik, kunne i visse tilfælde tolerere smerten fem gange så længe som de andre frivillige.

Dr. Laura Mitchell fra Caledonian University er overrasket over, hvor effektiv en painkiller musik tilsyneladende er:

– Det forklarer uden tvivl, hvorfor det er effektivt under f.eks. fysisk træning, siger hun.